

vire filio suo seruienti sibi. Et conuertimini et videbitis quid sit inter iustum et impium et inter seruientem deo et non seruientem ei. IIII

Ecce enim dies veniet succensa que si caminus. et erunt omnes superbi et omnes facientes impietatem stipula et inflammabit eos dies veniens dicit dominus exercituum. que non terelinquet eis radicem et germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum sol iusticie. et sanitas in pennis eius. Et egre diemini et salietis sicut vitulus de armento. et calcabitis impios cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum in die qua ego facio dicit dominus exercituum. Memore te legis moysi sui mei quam mandavi ei in ore ad omnem israel. precepta et iudicia. Ecce ego mittam vobis heliam prophetam antequam veniat dies domini magnus horribilis. Et conuertet cor patrum ad filios. et cor filiorum ad patres eorum. ne forte veniam et percutiam terram anatliamate.

Explicit Malachias propheta. Incipit prologus beati Hieronimi presbiteri in libros machabeorum.

Machabeorum libri duo prenotant prelia inter hebreorum duces gentesque persarum pugnamque sabbatorum. et nobiles machabei ducis triumphos extra cuius nomine et libri idem sunt nuncupati. Hec quoque historia pertinet etiam inclita illa gesta machabeorum fratrum que sub antiocho rege pro sacris legibus dura tormenta perpessi sunt. Quos mater pia dum diuersis supplicijs urgerentur. non solum non fleuit. sed et gaudens hortabatur ad gloriam passionis.

Item alius prologus.

Machabeorum libri licet non habeantur in canone hebreorum tamen ab ecclesia inter diuinorum voluminum annotantur

historias. Prenotant autem prelia inter hebreorum duces. gentesque persarum pugnam quoque sabbatorum et nobiles machabei triumphos sedus quoque amicitiarum cum romanorum duce atque legationum Machabei septem fratres ab vna matre machabea nomine geniti. custodientes legem patris traditionem non madducantes carnem porcinam. ob hoc ab antiocho rege seuerissimo in antiochia martiri gloria coronati sunt cum matre sua atque sepulti cum magna veneratione ibi quiescunt.

Explicit prologus. Incipit liber primus Machabeorum. Capitulum I

Factum est

e postquam percussit alexander philippi macedo qui primus regnavit in grecia egressus de terra cethim darium regem persarum et medorum constituit prelia multa. et obtinuit omnem munitiones et interfecit reges terre. Et pertransiit versus ad fines terre. et accepit spolia multitudinis gentium. et siluit terra in conspectu eius. Et congregavit virtutem et exercitum fortem nimis. et exaltatum est et eleuatum cor eius. et obtinuit regiones gentium et tyrannos. et facti sunt illi tributum. Et post hec decidit in lectum et cognouit quia moreretur. Et vocauit pueros suos nobiles qui secum erant nutriti a iuventute sua et diuisit illis regnum suum cum adhuc viueret. Et regnavit alexander annis duodecim. et mortuus est. Et obtinuerunt pueri eius regnum unusquisque in loco suo et impo fuerunt omnes sibi diademata post mortem eius. et filij eorum post eos annis multis. et multiplicata sunt mala in terra. Et exiit ex eis radix peccati. antiochus illustris filius antiochi regis qui fuerat romane obsequii. et regnavit in anno centesimo tricesimo septimo regni grecorum.

In diebus illis exierunt ex israel filii iniqui
et suaserunt multis dicentes. Venimus et
disponamus testamentum cum gentibus que
circa nos sunt. quia ex quo recessimus ab
eis. inuenerunt nos multa mala. Et lo-
nus visus est primo in oculis eorum. Et testi-
nauerunt aliquid de populo. et abierunt ad reges
Et dedit illis potestatem. ut facerent iusticias
gentium. Et edificauerunt gymnasium in
hierosolymis secundum leges nationum. et fece-
runt sibi preputia. et recesserunt a testamen-
to sancto. et iuncti sunt nationibus. et veni-
dati sunt ut facerent malum. et patum est re-
gnum in conspectu antiochi. et cepit regna-
re in terra egypti. ut regnaret super duo re-
gna. Et intrauit in egyptum in multitudine
grauis. in curribus et elephatis et equibus. et
copiosa nauium multitudine. Et constituit
bellum aduersus ptolomeum regem egypti. et
veritus est ptolomeus a facie eius. et fugit et
ceciderunt vulnerati multi. Et apprehendit
ciuitates munitas in terra egypti. et acce-
pit spolia terre egypti. Et peruertit antiochus
postquam percussit egyptum in centesimo et qua-
dragesimo et tercio anno. et ascendit ad is-
rael et ascendit hierosolimam in multitu-
dine graui. Et intrauit in sanctificationem
cum superbia et accepit altare aureum. et cade-
labrum lumis et vniuersa vasa eius et me-
sam positionis et libatoria et phialas et
mortariola aurea et velum et coronas et or-
namentum aureum quod in facie templi erat. et co-
minuit omnia. Et accepit argentum et aurum et
vasa concupiscibilia. et accepit thesauros
occultos quos inuenit. et sublatis omnibus
abijt in terram suam. Et fecit cedere hominem. et lo-
cutus est in superbia magna. Et factus est
planctus magnus in israel. et in omni lo-
co eorum. Et ingemuerunt principes et senio-
res. et iuvenes et virgines infirmati sunt
et speciositas mulierum immutata est. Vir-
ginitas sumpsit lamentum. et que sedebat
in thoro maritali lugebat. Et commota est
terra super habitantes in ea. et vniuersa
domus iacob induit confusione. Et post
duos annos dierum misit rex principem
tributorum in ciuitates iuda. et venit hie-
rusalem cum turba magna. Et locutus est

ad eos verba pacifica in dolo et crediderunt
ei. Et irruit super ciuitates repente
et percussit eam plaga magna et perdidit pos-
sulum multum ex israel. Et accepit spolia ci-
uitatis et succendit eam igni. Et destruxit
domos eius et muros eius in circuitu.
et captiuas duxerunt mulieres et natos. et
pecora possederunt. Et edificauerunt ciui-
tatem david muro magno et firmo et tur-
ribus firmis et facta est illis in arcem. Et po-
suerunt illic gentem peccatricem viros
iniquos et conualuerunt in ea. Et posuerunt
arma et escas. et congregauerunt spolia hie-
rusales et reposuerunt illic. Et facti sunt
in laqueum magnum. Et factum est hoc ad in-
fidias sanctificationi et in diabulum ma-
lum israel. Et effuderunt sanguinem inno-
centem per circuitum sanctificationis et
contaminauerunt sanctificationem. Et fu-
gerunt hitatores hierusalem propter eos et fa-
cta est hitatio exterorum. et facta est terra se-
mini suo. et nati eius reliquerunt eam. San-
ctificationes eius desolata est sicut solitu-
do. dies festi eius peruersi sunt in luctum
sabbata eius in obprobrium honores eius
in nihilum. Secundum gloriam eius multi-
plicata est ignominia eius. et sublimitas
eius conuersa est in luctum. Et scripsit rex an-
tiochus omni regno suo. ut esset omnis populus
vniuersus. Et reliquerunt vniuersumque legem suam. et con-
senserunt omnes gentes secundum verbum regis anti-
ochi. Et multi ex israel consenserunt ei. et
sacrificauerunt idolis. et coinquinauerunt
sabbatum. Et misit rex antiochus
libros per manus nuntiorum in hierusalem. et in
omnes ciuitates iude ut sequerentur leges gen-
tium terre et prohiberent holocausta et sacrificia
et placationes fieri in templo dei et prohibe-
rent celebrari sabbatum et dies solenes.
Et iussit coinquinari sancta et sanctum populum
israel. Et iussit edificari aras et templa et
idola. et imolari carnes suillas et pecora
comunia. et relinquere filios suos in circuitu
cisios. et coinquinari aras eorum in omnibus muni-
cipiis et abstationibus. ita ut obliuiscerent
legem et immutarent omnes iustificationes dei.
Et quicquid non fecissent secundum verbum regis an-
tiochi morerentur. Secundum omnia verba hec

scripsit omni regno suo. et profuit principes populo quod hec fieri cogerent. Et iusserunt civitatibus iude sacrificare. Et congregati sunt multi de populo ad eos qui dereliquerant legem domini. et fecerunt mala super terram. et effugerunt populum israel in abditis et in absconditis fugitivorum locis. Die quattordecima mensis casleu. quinto et quadragesimo et centesimo anno. edificavit rex antiochus aedificandum idolum desolatorem super altare dei et per universas civitates iude in circuitu edificaverunt aras. et ante ianuas domorum et in plateis incedebant thura et sacrificabant. Et libros legis dei obusserunt igni scindentes eos et apud quemcumque inveniebant libri testamenti domini. et quemcumque observabat legem domini secundum edictum regis trucidabant eum. In virtute sua faciebant hec populo israel. qui inveniebant in omni mense civitatibus. Et quanta et vice sima die mensis sacrificabant super aram quam erat super altare. et mulieres que circumcidebant filios suos trucidabant secundum iussum regis antiochi. Et suspcebant pueros a cervicibus per universas domos eorum et eos qui circumciderant illos trucidabant. Et multi de populo israel diffinierunt apud se. ut non manducarent immunda et elegerunt magis mori quam cibis coinquinari immundis. et noluerunt infringere legem dei sanctam. et trucidati sunt. Et facta est ira magis super populum israel valde.

II
In diebus illis surrexit matthias filius iohannis filij simeonis sacerdos ex filiis ioarim ab hierusalē et sedivit in monte modin. Et habebat filios quatuor. iohannā qui cognominabatur gaddis. et simonē qui cognominabatur thasi. et iudā qui vocabatur machabeus et eleazar qui cognominabatur abarō. et ionathā qui cognominabatur a phus. Hi viderunt mala que fiebant in populo iuda et in hierusalem. Et dixit matthias. Ele mihi. Et quid natus sum videre strictionem populi mei et strictionem civitatis sancte. et sedere illic cum daretur in manibus inimicorum. Sed et in manu extraneorum facta sunt. templum eius sicut homo ignobilis. Gloriosa gloria eius captiva abducta sunt trucidati sunt senes eius in plateis. et in ue-

nes eius ceciderunt in gladio inimicorum. Que gens non hereditavit regnum eius. et non obtinuit spolia eius. Dispositio eius ablata est. Que erat libera facta est ancilla. Et ecce sancta nostra et pulchritudo nostra et claritas nostra desolata est et coinquinaverunt eam gentes. Quo ergo nobis adhuc vivere. Et scidit vestimenta sua matthias et filij eius et operuerunt se cilitijs. et plauerunt valde. Et venerunt illuc qui missi erant a rege antiocho. ut cogerent eos qui coinquinaverunt in civitate modin. immolare et accendere thura. et a lege dei discedere. Et multi de populo israel consentientes accesserunt ad eos sed matthias et filij eius constanter steterunt. Et respondentes qui missi erant ab antiocho dixerunt matthie. Princeps et clarissimus et magnus es in hac civitate. et ornatus filijs et fratribus. Ergo accede pro et fac iussum regis sic fecerit omnes gentes et viri iuda et qui remanserunt in hierusalē. et eris tu et filij tui in amicos regis. et applicatus auro et argento et mulieribus multis. Et respondit matthias. et dixit magna voce. Et si omnes gentes regi antiocho obediunt ut discedant unusquisque a servitute legis patrum suorum. et consentiant mandatis eius. ego et filij mei et fratres mei obediemus legi patrum nostrorum. Propitius sit nobis deus. non est nobis utile relinquere legem et iusticias dei. Non audiemus verba regis antiochi. nec sacrificabimus transgredientes legis nostre mandata. ut eamus altera via. Et ut cessavit loqui verba hec accessit quidam iudens in omnium oculis sacrificare idolis super aram in civitate modin secundum iussum regis. Et vidit matthias et doluit. et contremuerunt renes eius. Et accensus est furor eius secundum iudicium legis. et insiliens trucidavit eum super aram. Sed et virum quem rex antiochus miserat qui cogebat immolari. occidit in ipso tempore et aram destruxit. et celatus est legem sicut fecit phinees cambri filio salomi. Et exclamavit matthias voce magna in civitate dicens. Omnis qui celum habet legis statuens testamentum exeat post me. Et fugit ipse et filij eius in

mōtes. et reliq̄runt q̄cūq̄ habebāt in
ciuitate. Tūc descenderunt multi q̄ren
tes iudiciū ⁊ iusticiā in desertū ⁊ sede
runt ibi ipsi ⁊ filij eius ⁊ mulieres eorū
⁊ pecora eorū. q̄m̄ inuidauerūt super eos
mala. Et renūciatū ē vir⁹ regis ⁊ exerci
tui q̄ erāt in hierl̄m ciuitate dauid. q̄m̄
discessissent viri q̄dā qui dissipauerunt
mandatū regis in loca occultis i deserto
⁊ abissent post illos multi. Et statim p̄
rererunt ad eos. ⁊ p̄stituerūt aduersus
eos plū in die sabbatorū. Et dixerunt
ad eos. Resistitis ⁊ nūc adhuc. Exite ⁊
facite s̄m̄ verbū regis antiochi. ⁊ uiue
tis. Et dixerūt. Nō exhibimus. neq̄ fa
ciemus verbū regis vt polluam⁹ diem
sabbatorū. Et p̄citauerūt aduersus eos
plū. Et nō r̄nderūt eis. nec lapidē mi
serūt in eos. nec opilauerūt loca occul
ta dicētes. Noziamur oēs in simplici
tate n̄ra ⁊ testes erūt sup nos celū ⁊ fra
q̄ iniuste p̄ditis nos. Et itulerūt illis
bellū sabbatis. ⁊ mortui sunt ipsi ⁊ vx
ores eorū ⁊ filij eorū ⁊ pecora eorū vsq̄ ad
mille aīas hōim. Et cognouit matathi
as ⁊ amici eius. ⁊ luctū habuerūt super
eos valde. Et dixit vir primo suo. Si
oēs fecerim⁹ sicut fr̄es n̄ri fecerūt. ⁊ nō
pugnerimus aduersus gētes. p̄ aiabus
n̄ris ⁊ iustificationib⁹ n̄ris citius disper
dēt nos a fra. Et cogitauerunt in die il
la dicētes. Om̄is hō q̄cūq̄ venerit ad
nos i bello die sabbatorū. pugnem⁹ ad
uersus eum. ⁊ nō moriemur oēs sicut
mortui sunt fr̄es n̄ri i occultis. Tūc cō
gregata ē ad eos sinagoga iudeorū fort⁹
virib⁹ ex isrl̄. oīs volūtari⁹ in lege. ⁊ oēs
q̄ fugiebāt a malis additi sunt ad eos.
⁊ facti sunt illis ad firmamentū. Et col
legerūt exercitū. ⁊ p̄cusserūt pctōres in
ira sua. ⁊ viros imiq̄s in indignatione sua.
⁊ ceteri fugerūt ad natiōes. vt euaderēt
Et circūiuit matathias ⁊ amici ei⁹ ⁊ de
straxerūt aras. ⁊ circūciderūt pueros in
circūcisos q̄t̄ inuenērūt in h̄mb⁹ isrl̄ i
fortitudine. Et p̄secuti sunt filios super
bie. ⁊ p̄spatū ē opus in manib⁹ eorū. Et
obtinuerūt legē de manib⁹ gentiū. ⁊ de

manib⁹ regū. ⁊ nō dederūt cornu pecca
tori. Et appropinquauerūt diei mata
thie moriendi. ⁊ dixit filijs suis. Nunc
p̄fortata ē supbia ⁊ castigatio. ⁊ tempus
euerfionis. ⁊ ira indignatōis. Nūc ḡ o
filij emulatores effote legis. ⁊ date ani
mas v̄ras p̄o testamento patrū. ⁊ me
mentote op̄e patrū que fecerūt in ge
nerationib⁹ suis. ⁊ accipietis gloriā ma
gnam et nomen eternū. Abraam nōne
in temptatione inuentus est fidelis. ⁊
reputatum est ei ad iusticiam. Joseph
in tempore angustie sue custodiuit mā
datum ⁊ factus est comin⁹ egypti. Phi
nees pater noster celando celum dei ac
cepit testamentū sacerdotij eterni. Je
sus dñ̄ impleuit verbū. factus est dux i
israel. Caleph dum testificatur in ec
clesia. accepit hereditatē. Dauid in sua
misericordia ⁊ consecutus est sedē regni
in secula. Helias dñ̄ celat celū legis re
ceptus est in celū. Ananias ⁊ asarias ⁊
misael credētes liberati sunt de flāma.
Daniel in sua simplicitate liberatus ē
de ore leonū. Et ita cogitate p̄ genera
tionē ⁊ generationē. q̄ oēs qui sperant
in eū non infirmātur. Et a verbis viri
pctōris ne timueritis. q̄ gloria ei⁹ fieri
cus ⁊ vermis ē. hodie extollit ⁊ cras nō
inueniet q̄ cōuersus ē in terrā suam ⁊
cogitatio eius perit. Vos ḡ filij p̄forta
mini ⁊ viriliter agite in lege. q̄ cū fece
ritis q̄ vobis p̄cepta sunt in lege a dñ̄o
deo v̄ro. in ip̄a gloriofi eritis. Et ecce si
mon frater vester scio q̄ vir consilij est
Ips̄m audite semp. ⁊ ip̄e erit vobis p̄f
Et iudas machabeus fortis virib⁹ a iu
uentute sua sit vobis p̄nceps militie.
⁊ ip̄e aget bellū populi. Et adducet⁹ ad
vos omnes factores legis et vindicate
vindictā populi v̄stri. Retribuite retri
butionē gentib⁹. ⁊ intendite in p̄ceptū
legis. Et benedixit eos et appositus est
ad p̄res suos. Et defunctus est āno cē
tesimo quadagesimo sexto. ⁊ sepultus
est a filijs suis in sepulcris patrū suorū
in modin. ⁊ planxerunt eum omnis is
rael planctu magno. LII

R surrexit iudas qui vocabatur
 e machabeus filius eius pro eo. et
 adiuuabat eum omnes fratres eius et omni
 uersi qui se commiserant patri eius. et pre
 liabant prelium israel cum leticia. et dila
 tauit gloriam populo suo. et induit se lo
 ricam sicut gigas et succinxit se arma belli
 ca sua in preliis. et pregebat castra gla
 dio suo. Similis factus est leoni in ope
 ribus suis. et sicut catulus leonis rugiens
 in venatione. Et persecutus est iniquos
 scrutans eos et qui perturbabant populum
 suum eos succedit flammis. et repulsi sunt
 inimici eius pro timore eius. Et omnes ope
 rarij iniquitatis turbati sunt. et directam est
 salus in manu eius. Et acerbabat reges
 multos. et letificabat iacob in operibus suis.
 et in seculum memoria eius in benedictione.
 Et pambulabat ciuitates iuda et perdi
 dit impios ex eis et auertit iram ab israel
 Et notatus est usque ad nouissimum terrarum
 congregauit pereuntes. Et congregauit
 appolonius gentes. et a samaria ducit
 multam et magnam ad bellandum con
 tra israel. Et cognouit iudas et exiit ob
 uiam illi. et percussit et occidit illum et ceci
 derunt vulnerati multi et reliqui fugerunt
 et accepit spolia eorum. Et gladium appolo
 nij abstulit iudas et erat pugnans in eo
 omnibus diebus. Et audiuit seron princeps
 exercitus sirię que congregauit iudas con
 gregationem fidelium et ecclesiam secum. Et
 ait. Faciam tibi nomen et glorificabor in re
 gno. et de bellato iudam et eos qui cum ipso
 sunt que spernebant uerbum regis. Et pre
 parabit se. et ascenderunt cum eo castra im
 piorum fortes auxiliarij ut facerent uindi
 ctam in filios israel. Et appropinquaue
 runt usque bethoron. et exiit iudas obui
 am illis cum patricijs. Et autem uiderunt ex
 ercitus uenientem sibi obuiam. dixerunt iu
 de. Quomodo poterimus pauci pugna
 re contra multitudinem hanc tantam et
 tam fortem. Et nos fatigati sumus ieiunio
 hodie. Et ait iudas. Facile est cludi
 multos in manu paucorum. et non est differē
 tia in conspectu dei celi liberare in mul
 tis et in paucis. quam non in multitudine

exercitus victoria belli. sed de celo fortitudo
 est. Ipsi ueniunt ad nos in multitudine
 contumaci et supbia ut dispendat
 nos et uxores nostras et filios nostros et
 ut spolient nos. Nos uero pugnauimus
 pro animabus nostris et legibus nostris.
 ipse dominus conteret eos ante faciem
 nostram. Vos autem ne timueritis eos
 Et cessauit autem loqui in siluit in eos
 subito. et contritus est seron et exercitus
 eius in conspectu ipsius. et persecutus est
 eum in descensu bethoron usque in cam
 pum. Et ceciderunt ex eis octingenti
 uiri. reliqui autem fugerunt in terram
 philistinum. Et cecidit timor iude ac fra
 trum eius et formido super omnes gentes
 in circumitu eorum et peruenit ad
 regem nomen eius. et de preliis iude nar
 rabant omnes gentes. Et audiuit autem
 rex antiochus sermones istos iratus est
 animo. et misit et congregauit exercitum
 uniuersi regni sui castra fortia ualde. et
 aperuit erarium suum et dedit stipendia
 exercitui in animum. et mandauit illis ut
 essent parati ad omnia. Et uidit quod defe
 cit pecunia de thesauris suis. et tributa
 regionis modica. propter dissensionem
 et plagam quam fecit in terra ut tolleret le
 gitima que erant a primis diebus. Et timuit
 ne non haberet et semel et bis in sum
 ptus et donaria que dederat ante larga
 manu. et abundauerat super reges qui
 ante eum fuerant. Et consternatus erat
 animo ualde. et cogitauit ire in perfidiam
 et accipere tributa regionum et congrega
 re argentum multum. Et reliquit lissiam ho
 minem nobilem de genere regali super nego
 cia regia a flumine eufraten usque ad flu
 mem egypti. et ut nutrebat antiochum filium
 suum donec rediret. Et tradidit ei me
 dium exercitum et elefantos. et manda
 uit ei de omnibus que uolebat et de inhitan
 tibus iudeam et hierusalem. ut mitteret
 ad eos exercitum ad proterendam et extirpandam
 uirtutem israel. et reliquias hierusalem.
 et auferendam memoriam eorum de loco.
 et ut constitueret habitatores filios
 alienigenas in omnibus finibus eorum. et forte

distribueret fraz eoz. Et rex assumpsit partes exercitus residui. ⁊ exiit ab antiochia ciuitate regni sui año cētesimo ⁊ quadragesimoseptimo. ⁊ trāffretauit enfraten flumē. ⁊ pambulabat superiores regiones. Et elegit licias ptolomeū filiū domini ⁊ nicanorem et gorgiam viros potentes ex amicis regis ⁊ misit cū eis quadraginta milia viroz ⁊ septē milia equitū vt venirent in terras iuda ⁊ disperderent eam s̄m verbuz regis. Et pcesserunt vt irēt cum vniuersa virtute sua ⁊ venerūt ⁊ applicuerūt āmaum in terra campestri. Et audierunt mercatores regionū nomen eoz. ⁊ acceperunt argentū ⁊ aurū multū valde ⁊ pueros ⁊ venerūt in castra vt acciperēt filios israel in seruos. et additi sunt ad eos exercitus sirie ⁊ terre alienigenaz. Et vidit iudas ⁊ fratres eius. quia multiplicatae sunt mala. et exercit⁹ applicabat ad fines eoz. et cognouerūt verba regis q̄ mandauit populo facere in interitum ⁊ cōsumptionem. Et dixerūt vnusq̄s q̄ ad proximū suū. Erigamus deiectio nem populi nostri. ⁊ pugnemus pro populo n̄oz sanctis n̄is. Et cōgregatus ē conuentus vt essent parati in plū. et vt oraret ⁊ peterēt miam ⁊ miseratōes. Et hierl̄m non habitabatur. sed erat sicut desertum. Non erat qui ingredere ⁊ egredere de natis eius. ⁊ sanctū conculcabat. Et filij alienigenarum erant in arce. ibi erat habitatio gentiū. Et ablata est voluptas a iacob. ⁊ defecit ibi tibia ⁊ cithara. Et cōgregati sunt ⁊ venerūt in masphat s̄ hierl̄m. qz locus oīoz nis erat ī masphat añq̄ in isrl. Et icinauerūt illa die. ⁊ induēt se cilitijs ⁊ cinerē imposuerūt capiti suo. ⁊ dissuerūt vestimenta sua. Et expanderūt libros legis de quibz scrutabantur gentes similitudinē simulacroz suoz ⁊ attulerunt ornāmēta sacerdotalia. ⁊ primitias ⁊ decimas ⁊ suscitauerūt naçareos q̄ impleuerāt dies. Et clamauerūt voce magna in celum dicentes. Quid faciem⁹ istis ⁊ quo eos ducemus. Et sancta tua con-

culcata sunt ⁊ staminata sunt. ⁊ sacerdotes tui facti sunt ī luctū ⁊ in hūilitatem. Et ecce nationes puenērūt aduersum nos vt nos disperdant. Tu scis que cogitāt in nos. Quomō poterim⁹ subsistere ante faciē eoz. nisi tu deus adiuues nos. Et tubis exclamauerunt voce magna. Et post hec constituit iudas duces populi tribunos ⁊ centuriones ⁊ pētacontarchos ⁊ decuriones. Et dixit his qui edificabant domos ⁊ sponsabāt prores ⁊ plantabāt vineas ⁊ formidolosis vt redirent vnuquisq̄ in domū suā s̄m legem. Et mouerūt castra. ⁊ collocauerunt ad austrū ammaū. Et ait iudas. Alcingimi ⁊ estote filij potentes. ⁊ effo te pati in mane vt pugnetis aduersus nationes has que cōuenērūt disperdere nos ⁊ sancta nostra. quoniā melius est nos mori in bello. q̄ videre mala gētis nostre ⁊ sanctoz. Sicut autē fuerit voluntas in celo. sic fiat.

III
Assumpsit gorgias quoscūq̄ milia viroz ⁊ mille equites electos. Et mouerūt castra nocte vt applicarent ad castra iudeoz. ⁊ percuterent eos subito. Et filij qui erāt ex arce erant illis duces. Et audiuit iudas ⁊ surrexit ipse ⁊ potētes pcutere virtutem exercitū regis. que erant in ammaum. Adhuc em̄ dispersus erat exercitus a castris. Et venit gorgias ī castra iude nocte. ⁊ neminē inuenit. Et querebat eos in mōtibz. qm̄ dixit. fugiūt hi a nobis. Et cū dies factus esset. apparuit iudas in campo cum tribz milibz viroz tantū qui tegumēta et gladios nō habebant. Et viderūt castra gentiū valida. ⁊ locos catos ⁊ equitatus in circumitu eozū et ibi docti ad plium. Et ait iudas viris q̄ secum erant. Ne timueritis multitudinem eozum. ⁊ impetum eozū ne formidetis. Nementote qualiter salui facti sunt p̄es nostri in mari rubro. cum sequeretur eos pharao cum exercitu multo. Et nūc clamemus in celum ⁊ miseribitur nostri domin⁹. ⁊ memor erit testamenti patrū n̄oz. ⁊ conteret exerci-

Tum istum ante faciem nostram hodie,
 et scient omnes gentes quia est deus qui
 redimat et liberet israel. Et leuauerunt
 alienigene oculos suos, et viderunt eos
 venientes eraduerso. Et exiit de castris
 in prelium. et tuba cecinerunt hi qui erant
 cum iuda. Et ingressi sunt et contriti sunt
 gentes et fugerunt in campum. Nouissimi
 autem ceciderunt in gladio et persecuti
 sunt eos usque geseron et usque in campos
 idumee et agoti et iammie. et ceciderunt ex
 illis usque ad tria milia viroꝝ. Et reuer
 sus est iudas. et exercitus eius sequens
 eum. Dixitque ad populum. Non concupi
 scatis spolia. quia bellum contra nos est et
 gorgias et exercitus eius prope nos in mo
 tib. sed state nunc contra inimicos no
 stros et expugnate eos. et sumetis post ea
 spolia securi. Et adhuc loquente iuda hec
 ecce apparuit pars quedam prospiciens
 de monte. Et vidit gorgias quod in fugam
 conuersi sunt sui. et succensi sunt castra.
 Fumus enim qui videbatur declarabat
 quod factum est. Quibus illi conspectis
 timuerunt valde. aspicientes simul et iu
 dam et exercitum in campo paratum ad
 prelium. Et fugerunt omnes in campo
 alienigenarum. et iudas reuersus est ad
 spolia castrorum. Et acceperunt aurum
 multum et argentum et hiacinthum et
 purpuram marinam et opes magnas. et con
 uersi hymnum canebant. et benedicebant
 deum in celum quoniam bonus est. quo
 niam in seculum misericordia eius. Et
 facta est salus magna in israel in die illa.
 Quicunque autem alienigenarum euase
 runt. uenerunt et nunciauerunt lysiey ni
 uersa que acciderant. Quibus ille auditis
 consternatus animo deficiebat. quod non quod
 talia uoluit. talia contigerunt in israel et quod
 talia mandauit rex. Et sequenti anno con
 gregauit lisias viroꝝ electoꝝ sexa
 ginta milia. et equitum quinqꝝ milia. ut
 debellaret eos. Et uenerunt in iudeam
 et castra posuerunt in bethoron. et occur
 rit illis iudas cum decem milibus uiris.
 Et uiderunt exercitum forteꝝ et orauit
 et dixit. Benedictus es saluator israel qui

contriuisi impetum potestis in manu
 serui tui dauid. et tradidisti castra alieni
 genarum in manu ionatix filij saul. et
 armigeri eius. Conclude exercitum istum
 in manu populi tui israel. et confunda
 tur in exercitu suo et equitibus. Da illis
 formidinem. et tabefac audaciam virtu
 tis eorum. et commoueantur contritione
 sua. Desce illos gladio diligentium te
 et collaudent te omnes qui nouerunt
 nomen tuum in hymnis. Et commise
 runt prelium. et ceciderunt de exercitu
 lisie quinqꝝ milia uiroꝝ. Videns au
 tem lisias suorum fugam. et iudeoꝝ
 audaciam. et quod parati sunt aut uiuere aut
 mori fortiter. abiit anthochiam et ele
 git milites. ut multiplicati rursus ueni
 rent in iudeam. Dixit autem iudas et fra
 tres eius. Ecce contriti sunt inimici no
 stri. ascendamus nunc mundare sancta
 et renouare. Et congregatus est omnis
 exercitus. et ascenderunt in montem sion
 Et uiderunt sanctificationem desertam
 et altare prophanatum. et portas erustas.
 et in arboribus uirgulta nata sicut in saltu
 uel in montibus. et pastophoria diruta.
 Et ceciderunt uestimenta sua. et plange
 runt planctu magno. et imposuerunt ci
 nerem super caput suum. et ceciderunt
 in faciem super terram. et exclamauerunt
 tibus signoꝝ. et clamauerunt in celum.
 Tunc ordinauit iudas uiros ut pugna
 rent aduersus eos qui erant in arce do
 nec emendarer sancta. Et elegit sacer
 dotes sine macula uoluntate habentes in
 lege dei et mundauerunt sancta. et tulerunt
 lapides contaminationis in locum im
 mundum. Et cogitauit de altari holocaustoꝝ
 quod prophanatum erat. quid de eo face
 ret. Et incidit illi consilium bonum ut
 destrueret illud. ne forte illis esset in ob
 probrium. quia contaminauerunt illud
 gentes. et demoliti sunt illud. Et reposue
 runt lapides in monte domus in loco
 apto quoad usque ueniret propheta et re
 sponderet de eis. Et acceperunt lapides
 integros secundum legem et edificauerunt al
 tare notum secundum illud quod fuit prius

7 edificauerunt sancta 7 que intra domū
erant intrinsecus 7 edem 7 atria sancti
ficauerunt. Et fecerunt vasa sancta no
ua. 7 intulerunt candelabrū 7 altare in
censoꝝ 7 mēsam in templum. Et incē
sum posuerūt sup altare 7 accenderunt
lucernas q̄ super candelabrū erāt. 7 lu
cebāt in templo. Et posuerūt sup men
sam panes. 7 appenderunt velamina 7
cōsummauerūt oīa opa q̄ fecerant. Et
añ matutinū surrexerūt quinta 7 vicesi
ma die mensis noni hic ē mēsis casleu
cēte simi q̄dragesimioctauī anni. obtu
lerūt sacrificiū s̄m legem sup altare ho
locaꝝ noūū q̄ fecerūt. Sc̄dm tē
pus 7 s̄m diē in qua ptaminauerunt il
lud gētes. in ipa renouatū ē in cāticis 7
citharis 7 cinaris et cīmbalis. Et ceci
dit oīs ppl̄s in faciē. 7 adorauerūt 7 bñ
dixerūt in celū eū q̄ p̄spauit eis. Et fe
cerūt dedicationē altaris diebꝝ octo. et
obtulerūt holocausta cū leticia. 7 saluta
ria laudis. Et ornauerūt faciē tēpli co
ronis aureis 7 scutulis. et dedicauerūt
portas 7 pastophoria. et imposuerūt eis
ianuas. Et facta ē leticia ī p̄lo magna
valde 7 auersum ē obprobriū gentium
Et statuit iudas 7 frēs eius. 7 vniuersa
ecclia isrl̄. vt agat̄ dies dedicatōis alta
ris in t̄pibꝝ suis ab āno in ānū per dies
octo. a q̄nta 7 vicesima die mēsis casleu
cū leticia 7 gaudio. Et edificauerunt in
t̄pe illo montē s̄d. 7 p̄ circūitū muros
altos 7 turres firmas. neq̄ venirēt gē
tes 7 cōculcarēt eū sicut antea fecerūt.
Et collocauit illic exercitum vt serua
rent eum. et munit eū ad custodiē
dum bethurā. vt haberet ppl̄s municio
nem contra faciē idumee.

Factum ē vt audierūt gētes
e in circūitu q̄ edificatū est alta
re 7 sanctuariū sicut prius. ita
te sunt valde 7 cogitabant tollere gen
iacob. q̄ erāt inf̄ eos. 7 ceperūt occidere
de p̄lo 7 p̄seq̄. Et rebellabat iudas fili
os esau ī idumea 7 eos qui erāt ī araba
thane q̄ circūsedebāt israelitas. Et p̄
cussit eos plaga magna. Et recordat̄ ē

maliciam filioꝝ bean. qui erāt popu
lo in laqueum 7 in scandalum infidian
tes ei in via. Et cōclusi sunt ab eo ī tur
ribꝝ. 7 applicuit ad eos 7 anathematisa
uit eos. 7 incendit turres eoz̄ igni cum
omnibꝝ qui in eis erāt. Et tran
siuit ad filios ammon 7 inuenit manū fortem
7 populū copiosum. 7 timothē ducem
ipsoꝝ. Et cōmisit cum eis p̄elia mul
ta 7 contriti sunt in conspectu eozum 7
pcussit eos. 7 cepit gaser ciuitatem 7 fi
lias eius. 7 reuersus est in iudeam. Et
congregate sunt gentes que sunt ī ga
laad aduersus israelitas qui erant ī fi
nibꝝ eozum vt tollerent eos et fugerūt
in datheman munitionē. 7 miserūt lit
teras ad iudam 7 fratres eius dicentes
Congregate sunt aduersum nos gen
tes p̄ circumitum vt nos auerāt. 7 pa
rant venire 7 occupare munitionem in
quam confugimus. 7 timotheus ē dux
exercitus eozum. Nūc ergo veni 7 eripe
nos de manibꝝ eoz̄. q̄ cecidit multitu
do de nobis. Et oēs fratres nostri qui
erant in locis tubin interfecti sunt. 7 ca
ptiuas duxerunt vxores eozum 7 natos
7 spolia peremerūt illic fere milleviros.
Et adhuc epistole legebantur. Et ecce
alij nuncij venerunt de galilea concis
sionibus nunciantes s̄m verba hec. dicē
tes cōuenisse aduersum se. a ptolomai
da et tiro 7 sidone. et repleta est omnis
galilea alienigenis vt nos consumant.
Ut audiunt autē iudas et populus ser
mones istos. conuenit ecclesia magna
cogitare quid facerent fratribꝝ suis qui
in tribulatione erant 7 expugnabantur
ab eis. Dixitq̄ iudas simoni fratri suo.
Elige tibi viros 7 vade 7 libera fratres
tuos in galilea. ego autē 7 frater meus
ionathas ibimus ī galaadithim. Et re
liquit iosephum filium cacherie 7 afari
am duces populi cum residuo exercitu
in iudeam ad custodiaꝝ. 7 p̄cepit illis
dicēs. P̄estote p̄lo huic. 7 nolite bel
lum cōmittere aduersum gētes donec
reuertamur. Et dati sunt simoni viri
tria milia vt iret in galileam. iude autē

octo milia in galaadithim. Et abiit simon in galileam. et commisit prelia multa cum gentibus. Et contrite sunt gentes a facie eius et persecutus est eos usque ad portam ptolomaidis. Et ceciderunt de gentibus fere tria milia virorum et accepit spolia eorum. Et assumpsit eos qui erant in galilea et in arbatis cum vxoribus et natis. et omnibus que erant illis. et adduxit in iudeam cum leticia magna. Et iudas machabeus et ionathas frater eius transierunt iordanem. et abierunt viam trium dierum in desertum. Et occurrerunt eis nabuthei et susceperunt eos pacifice et narrauerunt eis omnia que acciderat fratribus eorum in galaadithide. et quod multi ex eis comprehensi sunt in barasa et bosor et in alimis et in casphor et mageth et carnaim. De omnes ciuitates munitas et magne. Sed et in ceteris ciuitatibus galaadithidis tenentur comprehensi. Et in crastinum constituerunt admonere exercitum ciuitatibus his. et comprehendere et tollere eos in vna die. Et conuertit iudas et exercitus eius viam in desertum bosor repente. et occupauit ciuitatem et occidit omnem masculum in ore gladii. et accepit omnia spolia eorum et succendit eaz igni. Et surrexerunt inde nocte et ibant usque ad munitionem. Et factum est diluculo cum eleuassent oculos suos. et ecce populus multus cuius non erat numerus. portantes scalas et machinas ut comprehenderent munitionem et expugnarent eos. Et vidit iudas quia cepit bellum. et clamor belli ascendit ad celum sicut tuba. et clamor magnus de ciuitate. Et dixit exercitui suo. Pugnate hodie pro fratribus vestris. Et venit tribus ordinibus post eos. et exclamauerunt tubis. et clamauerunt in oratione. Et cognouerunt castra timothei quia machabeus est et refugerunt a facie eius. Et percusserunt eos plaga magna. et ceciderunt ex eis in die illa fere octo milia virorum. Et diuertit iudas in maspha et expugnauit et cepit eam. et occidit omnem masculum eius et sumpsit spolia eius et succendit eaz igni

Inde perrexit et cepit casbon. et mageth bosor et reliquas ciuitates galaadithidis. Post hec autem verba congregauit timotheus exercitum alium. et castra posuit in raphon trans torrentem. Et misit iudas speculari exercitum et renunciauerunt ei dicentes. quia conuenerunt ad eum omnes gentes que in circumitu nostro sunt. et exercitus multus nimis. Et arabes conduxerunt in auxilium sibi. et castra posuerunt trans torrentem. parati ad te venire in prelium. Et abiit iudas obuiam illis. Et ait timotheus principibus exercitus sui. Cum appropinquauerit iudas et exercitus eius ad torrentem aquam si transierit ad nos prior. non poterimus sustinere eum. quia potens poterit aduersum nos. Si vero timuerit transire et posuerit castra extra flumen. transfretemus ad eos. et poterimus aduersus illum. Ut autem appropinquauit iudas ad torrentem aque statuit scribas populi secus torrentem et mandauit eis dicens. Neminem hominum reliqueritis. sed veniant omnes in prelium. Et transfretauit ad illos prior. et omnis populus post eum. Et stritte sunt omnes gentes a facie eorum et proiecerunt arma sua. et fugerunt ad phanum quod erat in carnaim. Et occupauit ipsam ciuitatem. et vanum succendit igni cum omnibus que erant in ipso. Et oppressa est carnaim. et non potuit sustinere contra faciem iude. Et congregauit iudas vniuersos israelitas qui erant in galaadithide a minimo usque ad maximum. et vxores eorum et natos et exercitum magnum valde. ut venirent in terram iude. Et uenerunt usque ad ephron. et hec ciuitas magna in ingressu posita munita valde. et non erat declinare ab ea dextera vel sinistra. sed per medium iter erat. Et incluse sunt se qui erant in ciuitate. et obstruxerunt portas lapidibus. Et misit ad eas iudas uerbis pacificis dicens. Transeamus per terram vestram ut eamus in terram nostram. et nemo uobis nocebit. tantum pedibus transibimus. Et nolebant eis aperire. Et precepit iudas predicari in castris

¶

vt applicaret vnusquisq; in quo erat lo
co. Et applicuerunt se viri virtutis. et op
pugnauit ciuitatem illam tota die et to
ta nocte et tradita e ciuitas in manu ei?
Et peremerunt omnē masculuz in ore
gladij. et eradicauit eam. et accepit spolia
eius. et transiuit per totam ciuitatē sup
interfectos. Et transgressi sunt iordā
nem in campo magno cōtra faciē beth
san. Et erat iudas cōgregās extremos
et exhortabatur populū per totam viā
donec venirent in terram iuda. Et ascē
derūt in montem sion cū leticia et gau
dio. et obrulerūt holocausta. q; nemo ex
eis cecidisset donec reuerteretur in pa
ce. Et in dieb; quib; erat iudas et iona
thas in terra galaad. et simon frater ei?
in galilea. contra faciē ptolomaidis au
diuit iosephus zacharie filius. et azarias
princeps virtutis res bene gestas. et p
lia que facta sunt et dixit. Faciamus et
ipsi nobis nomē et eamus pugnare ad
uersus gentes que in circumitu nostro
sunt. Et precepit his qui erāt in circū
tu suo et abierunt iamniā et exiuit gor
gas de ciuitate. et viri eius obuias illis
in pugnam. Et fugati sunt iosephus et
asariassq; in fines iudee et ceciderunt
illa die de populo israel ad duo milia vi
ri. Et facta est plaga magna in populo
quia nou audierūt iudam et fratres ei?
existimantes fortiter se facturos. Ipsi
aut non erant de semine viroz illoz. p
quos salus facta est in israel. Et viri iu
da magnificati sunt valde in conspectu
omnis israel et gentiū omniū. vbi audi
ebatur nomē eoz. Et conuenerunt ad
eos fausta acclamātes. Et exiuit iudas
et fratres eius et expugnabāt filios esau
in terra que ad austrū est. et percussit che
brō et filias eius. et muros eius et turres
eius succendit igne i circumitu. Et mo
uit castra vt iret in terram alienigenaz
et perambulabat samariam. In die illa
cecidernnt sacerdotes in bello dū volu
erūt fortiter facere dū sine cōsilio exerūt
in plū. Et declinauit iudas in agotum
in terrā alienigenaz. et diruit aras eozū

et spolia deozum suozum succendit igni
et cepit spolia ciuitatum. et reuersus est
in terram iuda.

VI
Et rex atiochus pambulauit su
periores regiones. Et audiuit
esse ciuitatem elimaidem inpsi
de nobilissimaz et copiosam in argento
et auro. templūq; in ea locuplex valde.
Et illic velamina aurea et lorice et scuta
que reliquit alexander philippi rex ma
cedo qui regnauit primus i grecia. Et
venit et querebat capere ciuitatem et de
pdari eam et nō potuit quoniam inno
tuit sermo his qui erāt in ciuitate. Et
insurrexerunt in prelium et fugit inde.
et abiit cum tristitia magna. et reuersus
est babiloniam. Et venit qui nunciaret
ei in pside. quia fugata sunt castra que
erant in terra iuda. let quia abiit lysias
cum virtute forti in primis et fugatus
est a faciē iudeozum. et inualuerunt ar
mis et viribus et spolijs multis que ce
perunt de castris que exciderunt. et quia
diruerunt abominationem quam edifi
cauerant super altare quod erat in hie
rusalem. et sanctificationem sicut prius
circundederunt muris excelsis. sed et
bethsuram ciuitatem suam. Et factum
est vt audiuit rex sermones istos ex
pauit et commotus est valde. et decidit i le
ctum et incidit in languorem pre tristi
cia. quia non est factus sicut cogitabat
Et erat illic p dies multos. quia reno
uata est in eo tristitia magna et arbitra
tus est se mori. Et vocauit omnes ami
cos suos. et dixit illis. Recessit somnus
ab oculis meis. et concidi et corruui corde
pre solitudine. Et dixi i corde meo. In
quantam tribulationem deueni. et in
quos fluctus tristicie in qua nunc sum
qui iocundus eram et dilectus in pote
state mea. Nūc vero reminiscor maloz
que feci in hierusalem. vnde et abstuli
omnia spolia aurea et argentea que erāt
in ea. et misi auferre habitantes iudeaz
sine causa. Cognoui ergo quia propte
rea inuenerunt me mala ista. et ecce pro
re tristitia magna in terra aliena. Et

Nachabeorum I

vocavit philippum vñū de amicis suis
7 opusit eū sup vniuersum regnū suū
Et dedit ei diadema. et stolam suam et
anulum. vt adduceret antiochum filius
suum 7 nutriet eū 7 regnar et. Et mor-
tuus est illic antiochus rex anno cente-
simo quadragesimonono. Et cognouit
lissias quoniā mortuus est rex. 7 consti-
tuit regnare antiochum filiū eius quē
nutriuit adolescētem. 7 vocauit nomē
eius eupatorē. Et hi qui erāt in arce
concluserant israel in circūitu sanctorū
7 querebant eis mala semper ad firma-
mentū gētū. Et cognouit iudas disp-
dere eos. 7 cōuocauit vniuersum popu-
lum vt obsiderent eos. Et cōuenerūt
simul. 7 obsederunt eos anno cētesimo
quingagesimo. 7 fecerūt balistas 7 ma-
chinas. Et exierūt quidam ex eis q̄ ob-
sidedantur. et adiunxerunt se illis aliq̄
impj ex israel. 7 abierūt ad regem 7 di-
xerunt. Quousq; non facis iudicium 7
vindicas fratres nostros. Nos decreui-
mus seruire patri tuo 7 ambulare in p̄-
ceptis eius 7 obsequi editis eius. 7 filij
populi nostri p̄pter hęc alienabant se
a nobis. Et quicunq; inueniebātur ex
nobis interficiebant. 7 hereditates no-
stre diripiebātur. Et nō ad nos tantū
extenderunt manū. sed et in omnes fi-
nes nostros. Et ecce applicuerūt hodie
ad arcem in hierusalem occupare eam
7 munitionem in bethsuram muniet
Et nisi p̄uenieris eos velocius. maiora
q̄ hęc facient. 7 nō poteris obrinere eos
Et iratus est rex vt hęc audiuit. 7 cōuo-
cauit omnes amicos suos et princeps
exercitus sui 7 eos qui sup equites erāt
Sed 7 de regnis alijs 7 de insulis ma-
ritimis venerūt ad eum exercitus con-
ducticius. Et erat numerus exercitus
eius centū milia peditū. 7 viginti milia
equitū. et elephanti trigintaduo. docti
ad p̄lium. Et venerunt per idumeam
7 applicuerunt ad bethsuram. 7 pugna-
uerunt dies multos. 7 fecerunt machi-
nas. Et exierūt 7 succenderūt eas igni.
7 pugnaverunt viriliter. Et recessit iu-

das ab arce 7 mouit castra ad bethsachā-
ran contra castra regis. Et surrexit rex
ante lucē. 7 concitauit exercitus in im-
petum cōtra viam bethsacharan. Et cō-
parauerūt se exercitus in p̄lium. 7 tu-
bis cecinerunt. Et elephantis offende-
runt sanguinem vne 7 mori ad acuen-
dos eos in p̄liū. Et diuiserunt bestias
p̄ legiones. 7 astiterūt singulis elephā-
tis mille viri in loriciis concatenatis. et
galee eree in capitib; eorum. 7 quingē-
ti equites ordiati vnicuiq; bestie electi
erant. Hi ante tempus vbi cūq; erat be-
stia ibi erant. 7 quocūq; ibat ibāt. et nō
discedebāt ab ea. Sed 7 turres lignee
sup eos firme p̄tegentes. super singu-
las bestias. 7 sup eas machine. Et super
singulas viri virtutis trigintaduo qui
pugnabāt desuper. 7 intus magister be-
stie. Et residuū equitatum hinc 7 inde
statuit in duas p̄tes. tubis exercitū cō-
mouere 7 purgere consp̄atos in legio-
nibus eius. Et vt refulsit sol in clipeos
aureos 7 ereos resplenduerūt montes
ab eis. 7 replenduerūt sicut lampades
ignis. Et distincta ē p̄s exercitus regis
per montes excelsos et alia per loca hu-
milia 7 ibant caute 7 ordinate. Et p̄mo-
uebantur omnes inhabitantes terram
a voce multitudinis eorū 7 incessu turbe
7 collisione armorum. Erat enim exer-
citus magnus valde 7 fortis. Et appo-
pauit iudas 7 exercitus eius in p̄liū
7 ceciderūt de exercitu regis sexcenti vi-
ri. Et vidit eleasar filius saura vnaz de
bestijs loricatam loriciis regi. 7 erat emi-
nens super ceteras bestias. Et visum ē
ei q̄ in ea esset rex 7 dedit se vt liberaret
populū suum. 7 acquireret sibi nomen
eternum. Et cucurrit ad eam audacter
in medio legionis interficiēs a dextris
7 a sinistris. et cadebant ab eo huc atq;
illuc. Et iuit sub pedes elephātis 7 sup
posuit se ei 7 occidit eum 7 cecidit in ter-
ram super ipsum. 7 mortuus ē illic. Et
videntes virtutem regis 7 impetū ex-
ercitus eius. diuenterunt se ab eis. Ca-
stra autē regis ascenderunt contra eos:

in hierusalē et applicuerunt castra regis ad iudeam et montē sion. Et fecit pacē cū his qui erāt in bethsurā. et emerūt de ciuitate quia non erant eis ibi alimēta conclusis quia sabbata erant terre. Et comprehendit rex bethsuram. et posuit ibi custodiam seruare eam. et conuertit castra ad locū sanctificationis dies multos. Et statuit illic balistas et machinas et ignis iacula et tormenta ad lapides iactandos. et spicula et scorpiones ad mittēdas sagittas et fundibula. Fecerūt autē et ipsi machinas aduersus machinas eorū et pugnaverunt dies multos. Et ecce autem non erant in ciuitate eo quod septimus annus esset. et qui remanserāt in iudea de gentibus cōsumpserāt reliquias eorū que repositae fuerant. Et remanserunt in sanctis viri pauci quoniam obtinuerat eos fames. et dispersi sunt unusquisque in locum suū. Et audiuit lissias quod philippus quem constituerat rex antiochus cum adhuc uiuere ut nutrire antiochum filium suum et regnaret reuersus ēa perfide et media. et exercitus qui abierat cum ipso. et quia querebat suscipere regni negocia. Et festinauit ire. et dicere ad regem et duces exercitus. de facimus quotidie et esca nobis modica est et locus quem obsidemus est munitus. et incūbit nobis ordinare de regno. Nūc itaque demus dextrās hominibus istis. et faciamus cum illis pacem et eū omnī gente eorū. et cōstituamus illis ut ambulent in legitimis suis sicut prius. Propterea legitima est ipsorum que desperimus irati sunt. et fecerunt omnia hec. Et placuit sermo in conspectu regis et principū. et misit ad eos pacem facere et ceperunt illā et irauit illis rex et principes exierūt de munitione. Et intrauit rex montē sion et vidit munitiōem loci. et rupit citius iuramentum quod iurauit et mandauit destruere murum in giro. Et discessit festinanter et reuersus est antiochiam. et inuenit philippū dominatorem ciuitati. et pugnauit aduersus eum et occupauit ciuitatem. VII

Anno centesimo quinquagesimo
a primo. erit demetrius seleuci filius ab urbe roma. et ascendit cū paucis viris in ciuitatem maritimā. et regnauit illic. Et factum est ut ingressus ē domū regni patrū suorū. comprehendit exercitus antiochum et lissiam ut adducerent eos ad eum et res ei innotuit et ait. Nolite mihi ostendere faciem eorum. Et occidit eos exercitus. Et sedit demetrius super sedem regni sui. et uenerūt ad eum viri iniqui et impij et israel et alchimus dux eorum. qui volebat fieri sacerdos. Et accusauerunt populum apud regem dicentes. Perdidit iudas fratres eius amicos tuos. et nos disperdidit de terra nostra. Nūc ergo mitte virum cui credis ut eat et videat exterminium omne quod fecit nobis in regionibus regis. et puniat omnes amicos eius. et adutores eorū. Et elegit rex ex amicis suis bacchidem. qui dominabatur trans flumē magnum in regno et fidelem regi. et misit eum ut videret exterminium quod fecit iudas. Sed et alchimū impium constituit in sacerdotium. et mandauit ei facere vltionem in filios israel. Et surrexerunt et uenerunt cum exercitu magno in terras iuda. et miserūt nuncios et locuti sunt ad iudas et ad fratres eius verbis pacificis in dolo. et non intenderūt sermonibus eorū. Considerunt enim quia uenerunt cum exercitu magno. et conuenerunt ad alchimū et bacchidem cōgregatio scribarū requirere quod iusta sunt. Et primi assidei qui erant in filiis israel et exquirebant ab eis pacem. Dixerunt enim. Homo sacerdos de semine aaron uenit non recipiet nos. Et locutus est cū eis uerba pacifica. et iurauit illis dicens. Non inferemus uobis malū neque amicis uiris. Et crediderūt ei. et apprehendit ex eis sexaginta viros et occidit eos in vna die. sicut uerbum quod scriptum est. Carnes sanctorum tuorum et sanguinem ipsorum effuderunt in circumitū hierusalem et non erat qui sepe lisset. Et incubuit timor et tremor in omnem

populum. quia dixerūt. Nō est veritas
 7 iudicium in eis. Transgressi sunt em̄
 cōstitutum. 7 iurandū quod iuraue-
 rūt. Et mouit bacchides castra ab hie-
 rusalem 7 applicuit in bethsecha. et mi-
 sit 7 comprehendit multos ex eis qui a
 se refugerāt. 7 quosdam de populo ma-
 ctauit. 7 in puteum magnum proiecit.
 Et commisit regionem alchimo. 7 reli-
 quit cū eo auxiliū in adiutoriū ipsi. Et
 abiit bacchides ad regem. Et satis age-
 bat alchimus pro principatu sacerdotij
 sui. Et cōuenerunt ad eum omnes qui
 perturbabant populū suum. 7 obtinue-
 runt terram iuda. 7 fecerunt plagā ma-
 gnā in israel. Et vidit iudas oīa ma-
 la q̄ fecit alchimus 7 qui cū eo erant fi-
 lijs israel multo plus q̄ gentes. 7 erijt
 in omnes fines iudee in circūitu et fecit
 vindictam in viros de fertores. 7 cessa-
 uerūt vltra exire in regionē. Vidit au-
 tem alchimus q̄ p̄ualuit iudas 7 q̄ cum
 eo erant. et cognouit q̄ non pōt susti-
 nere eos. 7 egressus est ad regē. 7 accusa-
 uit eos multis criminibz. Et misit rex
 nicanorē vnum ex principibz suis no-
 bilitozibz q̄ erat inimiciā exercens cō-
 tra israel. Et mandauit ei euertere po-
 pulum. Et venit nicanor in hierusalem
 cum exercitu magno. 7 misit ad iudam
 7 ad fratres eius verbis pacificis cū vo-
 lo dicens. Nō sit pugna int̄ me et vos.
 Veniam cum viris paucis. vt videam
 facies vestras cum pace. Et venit ad iu-
 dam 7 salutauerūt seinuicem pacifice 7
 hostes parati erant rapere iudam. Et ī-
 notuit sermo iude qm̄ cū volo venerat
 ad eum. 7 cōterritus est ab eo. 7 ampli-
 noluit videre facies eius. Et cognouit
 nicanor quoniam tenudatum est cōsi-
 liū eius. 7 eriuo obuiā iude in pugnam
 iuxta capharsalama. Et ceciderunt de
 nicanoris exercitu fere quinqz milia vi-
 ri 7 fugerūt in ciuitates dōs. Et post hec
 verba ascendit nicanor in montem sio-
 7 exierunt de sacerdotibz populi saluta-
 re eū in pace 7 demonstrare ei holocau-
 stomata que offerebantur pro rege. Et

irridēs spreuit eos et polluit. 7 locutus
 est superbe 7 iurauit cum ira dicens. Nū-
 si traditus fuerit iudas et exercitus ei⁹
 in manus meas. cōtinuo cū regressus
 fuero in pace succendam domū istam.
 Et exijt cum ira magna. Et intrauēt
 sacerdotes 7 steterunt āte faciē altaris
 templi. 7 flentes dixerūt. Tu dñe elegi-
 sti domū istam ad inuocandum nomē
 tuum in ea. vt esset domus orationis 7
 obsecrationis populo tuo. Fac vindictaz
 in homine isto. 7 exercitu eius. et cadāt
 in gladio. Nemento blasphemias eoz
 7 ne dederis eis vt p̄maneant. Ex erijt
 nicanor ab hierusalem 7 castra applicuit
 ad bethoron. 7 occurrit illi exercitus si-
 rie. Et iudas applicuit ī adarsa cū tribz
 milibus viris. Et orauit iudas et dixit
 Qui missi erāt a rege sennacherib dñe
 qz blasphemauerāt te. erijt āgelus 7 p̄-
 cussit ex eis centū octogintaqzqz milia
 sic cōtere exercitū istū in conspectu nō
 hodie et sciāt ceteri qz male locutus est
 sup̄ sancta tua. et iudica illū s̄m maliciā
 illius. Et cōmiserūt exercitus p̄liū ter-
 ciadecima die mensis adar. et contrita
 sunt castra nicanoris. 7 cecidit ipse s̄m⁹
 in p̄lio. vt autē vidit exercitus eius qz
 cecidisset nicanor. piecerunt arma sua
 7 fugerūt 7 p̄secuti sunt eos viam vni-
 us diei ab adaser vsqz veniāt ī gasara
 7 tubis cecinerūt post eos cū significa-
 tionibz. Et exierunt de oibz castellis iu-
 dee in circūitu. 7 ventilabant eos corni-
 bus. 7 conuertebantur itez ad eos. Et
 ceciderūt omnes gladio. 7 non est reli-
 ctus ex eis nec vnus. Et acceperūt spo-
 lia eoz in p̄redaz 7 caput nicanoris am-
 putauerūt. 7 dexterā eius quā extende-
 rat superbe. 7 attulerunt 7 suspēderunt
 contra hierusalem. Et letatus est popu-
 lus valde. 7 egerunt diem illam in leti-
 cia magna. Et constituit agi omibz an-
 nis diem istam terciadecima die mens-
 is adar. 7 siluit terra iuda dies paucos

VIII
 e audiuit iudas no-
 men romanoz quia sunt po-
 tētes viribus et acquiescūt ad
 F iij

omnia que postulatur ab eis. et quicūq;
accesserunt ad eos statuerunt cū eis
amicicias. et quia sunt potentes virib.
Et audierūt prelia eorū et virtutes lo-
nas quas fecerūt in gallatia. quia obti-
nuerunt eos et duxerunt sub tributum
Et quanta fecerūt in regione hispanie
et quā in potestatez redegerūt metalla ar-
genti et auri que illic sunt. et possederūt
omnem locum con filio suo et patientia
locaq; que longe erant valde ab eis et re-
ges qui superuenerāt eis ab extremis
terre contriuerunt. et percusserūt eos pla-
ga magna. Ceteri autem dāt eis tribu-
tum omnib; annis. Et philippum per-
sen cetheorū regem et ceteros qui aduer-
sus eos arma tulerāt contriuerunt in
bello. et obtinuerunt eos. Et antiochus
magnum regem asie qui eis pugnam ī-
tulerat habens centum viginti elephā-
tes et equitatum et currus et exercitum
magnum valde. contritum ab eis et quē
perit eum viuū et statuerunt ei vt da-
ret ipse et qui negaret post ipm tributū
magnum. et daret obsides et constitutū
Et regionem indorum et medos et lidos
de optimis regionibus eorum et acce-
ptas eas ab eis dederunt eumeni regi.
Et quia qui erant apud belladā vo-
luerunt ire et tollere eos et innotuit ser-
mo his et miserunt ad eos ducem vnū
et pugnaverūt contra illos. et ceciderūt
ex eis multi. et captiuas duxerunt. pro-
res eorum et filios et diriperunt eos et
terrā eorum possederunt. et destruxerūt
muros eorum. et in seruitutem illos re-
degerūt vsq; in hunc diem. Et residua
regna et insulas que aliquādo resisterāt
illis exterminauerūt et in potestatez re-
degerūt. Cum amicis autē suis et qui
in ipis requiem habebant conseruaue-
runt amicicias et obtinuerunt regna quę
erant proxima et que erāt longe quę qui-
cūq; audiebant nomen eorū timebant
eos. Quib; vero uellent auxilio esse vt
regnarent regnabant. Quos autē vel-
lent. regno deturbabant et exaltati sunt
valde. Et in omnibus istis nemo porta-

bat diadema. nec induebatur purpura
vt magnificaretur in ea. Et quia curiā
fecerunt sibi. et quotidie consulebāt tre-
centos viginti cōsiliū agentes semp-
te multitudine. vt quę digna sunt gerāt
Et cōmittunt vni homini magistratū
suum per singulos ānos dominari vni-
uerse terre sue. et omnes obediunt vni.
et non est inuidia neq; gelus inter eos.
Et elegit iudas eupolomū filiū iohā-
nis filij iacob. et iasonem filius eleasar.
et misit eos romā constituere cum illis
amiciciam et societatem. et vt auferrent
ab eis iugum grecorum quia viderunt
quod in seruitutem primerent regnū isrl.
Et abierunt romani vias multā valde
et introierūt curiam et dixerunt. Iudas
machabeus et fratres eius et populus iu-
deorum miserunt nos ad vos statuere
vobiscum societatem et pacem et cōscri-
bere nos socios et amicos vestros. Et
placuit sermo in conspectu eorum. Et
hoc rescriptum quod rescripserūt in ta-
bulis ereis et miserunt in hierusalem vt
esset apud eos ibi memoriale pacis et
societatis. Bene sit romanis et genti iu-
deorū in mari et in terra in eternū. gla-
diusq; et hostis procul sit ab eis. quod si in-
steterit bellum romanis prius aut om-
nibus socijs eorū in omni dominatione
eorum. auxilium feret gēs iudeorū. put-
tempus dictauerit corde pleno. Et pre-
liantibus non dabunt neq; subministra-
būt criticum arma pecuniam naues si-
cut placuit romanis. et custodient man-
data eorū nihil ab eis accipientes. Si
militet aut et si genti iudeorū prius acci-
derit bellū. adiuuabūt romani ex aīo. p-
ut eis tps pmiserit. et adiuuātib; nō da-
būt criticū arma pecunia naues sic pla-
cuit romanis et custodiāt mādata eorū
absq; dolo. fm hęc vba constituet romā
ni pōlo iudeorū. quod si post hęc vba hi aut
illi addere aut temere ad hęc aliquid vo-
luerint facient ex proposito suo. et quicūq;
addiderit vel tempserit rata erūt. Sz
et de malis quę de metrius rex fecit in eos
scripsim; ei dicentes. Quare grauasti

Rachabeorum I

iugū tuū sup afficos n̄os ⁊ socios iudeos. Si ergo itez audierit nos aduersus te. faciemus illis iudiciū et pugnabim⁹ tecum mari terraqz.

IX

Interea vt audiuit demetri⁹ qz i cecidit micanoz ⁊ exercitus eius in pzelio. apposuit bacchidem ⁊ alchimū rursū mittere in iudeaz et dextez cornū cum illis. Et abierūt viaz que ducit in galgala. ⁊ castra posuerūt in masaloth que est in arbellis ⁊ occupauerunt eaz. ⁊ pemerūt aīas hoīm multas. In mense primo anni centesimi quinqz gesimi ⁊ secundi applicuerunt exercituz ad hierusalē ⁊ surrexerūt et abierunt in bereaviginti milia viroz ⁊ duo milia eq̄tum. Et iudas posuerat castra in latifa. ⁊ tria milia viri electi cū eo. Et viderunt multitudinem exercitus. qz multi sunt ⁊ timuerunt valde ⁊ multi subtraxerūt se de castris. ⁊ nō remanserunt ex eis nisi octingēti viri. Et vidit iudas qz defluerit exercitus suus et bellum perurgebat eum. ⁊ confractus est corde quia nō habebat tempus congregandi eos. ⁊ dissolutus est. Et dixit his qui residui erant Surgamus ⁊ eam⁹ ad aduersarios nostros si poterim⁹ pugnare aduersus eos. Et auertebant eum dicentes. Nō poterimus. sed liberemus aīas nostras modo et reuertamur ad fratres nostros. et tunc pugnabimus aduersus eos. Nos autē pauci sumus. Et ait iudas. Absit istam rem facere. vt fugiam⁹ ab eis. Et si appropiauit tempus nostrum. moriamur in virtute ppter fratres nostros. ⁊ non inferam⁹ crimen glorie n̄e. Et mouit exercitus de castris. et steterunt illis obuiam. Et diuisi sunt equites in duas ptes. ⁊ fundibularij ⁊ sagittarij p̄bant exercitū. ⁊ primi certaminis oēs p̄tes. Bacchides autem erat ī dextro cornū ⁊ primaui legio ex duabz partibz. ⁊ clamabant tubis. Exclamauerūt autē ⁊ hi qui erant ex parte iude etiam ipsi ⁊ commota est terra a voce exercituum. ⁊ commissum est pzelium a mane vsqz ad vesp̄ā. Et vidit iudas quia firmior est

pars exercitus bacchidis in dextris. ⁊ cōuenerunt cum ip̄o omnes cōstātes corde. ⁊ contrita est dextera pars ab eis. et p̄secutus est eos vsqz ad montē agoti. Et qui in sinistro cornū erāt viderūt qz cōtritum est dextrum cornū. ⁊ secuti sunt post iudam ⁊ eos qui cū ip̄o erant a tergo. Et ingrauatū ē pzelium. ⁊ ceciderūt vulnerati multi ex his ⁊ ex illis. Et iudas cecidit. ⁊ ceteri fugerunt. Et ionathas ⁊ simon tulerunt iudam fratrē suū ⁊ sepelierunt eum in sepulcro patrū suozum in ciuitate modin. Et fleuerūt eum omnis populus israel planctu magno. ⁊ lugebant dies multos. ⁊ dixerūt Quomodo cecidit potens qui saluū faciebat populū israel. Et cetera verba bellozū iude ⁊ virtutum quas fecit ⁊ magnitudinis eius nō sunt descripta. multa em̄ erant valde. Et factū est post obitū iude emerferūt iniqui ī omnibz finibz israel. ⁊ exorti sunt oēs qui opabāt iniquitatē. In diebz illis facta ē fames magna valde. ⁊ tradidit se bacchidi oīs regio eoz cū ipsis. Et elegit bacchides viros impios ⁊ cōstituit eos dños regionis. ⁊ exquirebant ⁊ p̄scrutabant amicos iude. ⁊ adducebant eos ad bacchidē ⁊ vindicabat in illos ⁊ illudebat. Et facta est tribulatio magna ī israel. qualis non fuit ex die qua non est visus p̄p̄ta in israel. Et congregati sunt omnes amici iude ⁊ dixerunt ionathas. Ex q̄ frat̄ tuus iudas defunctus est. vir similis ei non ē qui erat cōtra inimicos n̄os bacchidez. ⁊ eos qui inimici sunt gētis n̄e. Nūc itaqz te hodie elegimus esse pro eo nobis in principē et ducē ad bellandū bellū n̄m. Et suscepit ionathas tpe illo principatuz et surrexit loco iude fratris sui. Et cognouit bacchides. ⁊ querebat eum occidere. Et cognouit ionathas ⁊ simō frater ei⁹ ⁊ oēs q̄ cū eo erāt. ⁊ fugerunt in desertum thecue. ⁊ cōfederūt ad aquam lacus asphar. Et cognouit bacchides. ⁊ die sabbatoz venit ip̄e ⁊ oīs exercitus eius trās iordanē. Et ionathas misit frēm suū ducem populi ⁊ rogauit

¶ uij

nabunt eos amicos suos vt modaren
illis apparatus futim qui erat copiosus.
Et cepierunt filij iambri ex madaba ⁊ cō-
prehenderunt iohannem et omnia que
habebat. et abierunt habentes ea. Post
hec verba renunciatum est ionatix et si-
moni fratri eius quia filij iambri faciūt
nuptias magnas et ducunt sponsam ex
madaba filiam vnus de magnis princi-
pibz chanaan cū ambitione magna. Et
recordati sunt sanguinis iohannis fra-
tris sui. ⁊ ascenderunt ⁊ absconderūt se
sub tegumento montis. Et eleuauerūt
oculos suos ⁊ viderunt. ⁊ ecce tumultus
⁊ apparatus multus. ⁊ sponsus pcessit ⁊
amici eius ⁊ fratres eius obuiā illis cuz
tūpanis ⁊ muscis ⁊ armis multis. Et
surrexerunt ad eos ex insidijs ⁊ occide-
rūt eos ⁊ ceciderūt vulnerati multi. et
residui fugerunt in montes. Et acce-
rūt omnia spolia eoz. et cōuerse sunt nu-
ptie in luctum. ⁊ vox musicozū ipsozū
in lamentum. Et vindicauerunt vindi-
ctā sanguinis fratris sui. ⁊ reuersi sunt
ad ripā iordanis. Et audiuit bacchides
⁊ venit die sabbatorū vsqz ad orā ior-
danis in virtute magna. Et dixit ad su-
os ionathas. Surgamus ⁊ pugnemus
cōtra inimicos nostros. Non est em̄ ho-
die sicut heri ⁊ nudius tertius. Ecce em̄
bellū ex aduerso. aqua vero iordāis hinc
⁊ inde ⁊ ripe et paludes ⁊ saltus ⁊ non ē
locus diuertendi. Nunc ergo clamate ī
celum. vt liberemini de manu inimicoz
vestrorū. Et cōmissum est bellum. Et
extendit ionathas manū suam pcutere
bacchidē. ⁊ diuertit ab eo retro. Et dis-
siliit ionathas. ⁊ qui cū eo erāt in iorda-
nem ⁊ transnatauerunt ad eos iordanē
Et ceciderunt de parte bacchidis die il-
la mille viri. ⁊ reuersi sunt in hierusalē.
Et edificauerunt ciuitates munitas in
iudea munitōnem que erat in hiericho
⁊ in ammaū. ⁊ in bethozon. ⁊ bethel ⁊ thā-
natha ⁊ phara ⁊ thopo muris excelis et
portis ⁊ seris. Et posuit custodias in eis
vt inimicicias exciterēt ī israel. Et mu-
niuit ciuitatem bethsuram ⁊ gasaram ⁊

arcem. ⁊ posuit in eis auxilia ⁊ apparatus
elstarum. ⁊ accepit filios principum regi-
onis obsides. ⁊ posuit eos in arce in hie-
rusalem in custodiam. Et anno centesi-
mo quinquagesimo tercio mense secun-
do precepit alchimus de strui muros do-
mus sancte interioris. ⁊ de strui opera p-
phetarum. Et cepit de struere. In tem-
pore illo percussus est alchimus ⁊ impe-
dita sunt opera illius. ⁊ oclusum est os
eius et dissolutus est paralisi. nec vltra
potuit loqui verbuz et mādare de domo
sua. Et mortuus est alchimus in tpe il-
lo cum tormento magno. Et vidit bac-
chides quoniam mortuus est alchimus
⁊ reuersus est ad regez. ⁊ siluit terra an-
nis duobz. Et cogitauerunt omnes ini-
qui dicentes. Ecce ionathas ⁊ qui cum
eo sunt in silentio habitāt confidenter.
Nunc ergo adducamus bacchidem. ⁊ cō-
prehendet eos omnes vna nocte. Et as-
bierunt. ⁊ consiliū ei dederunt. Et sur-
rexit vt veniret cum exercitu multo. Et
misit occulte epistolas socijs suis qui e-
rant in iudea vt comprehenderent iona-
thas. ⁊ eos qui cum eo erant. sed nō po-
tuerūt. quia innotuit eis consilium eoz-
rum. Et apprehendit de viris regionis q̄
principes erāt militie quinquaginta vi-
ros. ⁊ occidit eos. Et secessit ionathas ⁊
simon. et qui cum eo erant in bethbes-
sem que est in deserto. et extruxit diruta
eius. et firmauerunt eam. Et cognouit
bacchides. et congregauit vniuersam
multitudinem suam ⁊ his qui de iudea
erant denūciauit. Et venit ⁊ castra posu-
it de sup bethesse. et oppugnauit eā dies
multos. ⁊ fecit machinas. Et reliq̄t io-
nathas simonem fratrem suum in ciui-
tate ⁊ exiuit in regionem. ⁊ venit cuz nu-
mero ⁊ percussit odaren ⁊ fratres eius ⁊
filios phaseron in tabernaculis ipsozū
⁊ cepit cedere ⁊ crescere ī virtutibz. Si-
mon vero ⁊ qui cum ipso erant exierunt
de ciuitate ⁊ succenderunt machinas. ⁊
pugnauerunt contra bacchidem. ⁊ con-
tritus est ab eis. Et affixerunt euz val-
de. qm̄ consiliū eius ⁊ congressus eius

Erat inanis. Et iratus est viros inique qui ei consilium dederat. ut venirent in regionem ipsorum. multos ex eis occidit. Ipse autem cogitavit cum reliquis abire in regionem suam. Et cognouit ionathas et misit ad eum legatos componere pacem cum ipso et reddere ei captiuitatem. Et libenter accepit. et fecit secundum verba eius. et iurauit se nihil facturum ei mali omnibus diebus vite eius. Et reddidit ei captiuitatem quam prius erat perdatum de terra iuda. Et reuersus abiit in terram suam. et non apposuit amplius venire in fines eius. Et cessauit gladius ex israel. Et habitauit ionathas in machinas et cepit ionathas ibi iudicare populum. et exterminauit impios ex israel. X

Anno centesimo sexagesimo ascendit alexander antiochi filius qui cognominatus est nobilis. et occupauit ptolomaidam. et receperunt eam et regnauit illic. Et audiuit demetrius rex et congregauit exercitum copiosum valde. et exiit obviam illi in philis. Et misit demetrius epistolam ad ionathas verbis pacis. ut magnificaret eum. Dixit enim. Anticipemus facere pacem cum eo. priusquam faciat cum alexandro aduersum nos. Recordabit enim omnem maiorum que fecimus in eum et in fratre eius et in gentem eius. Et dedit ei potestatem congregandi exercitum. et fabricare arma. et esse ipsum socium eius. et obsides qui erant in arce iussit tradi ei. Et venit ionathas in hierusalem. et legit epistolas in auditu omnis populi. et eorum qui in arce erant. Et timuerunt timore magno. quoniam audierunt quod dedit ei rex potestatem congregandi exercitum. Et traditi sunt ionathas obsides. et reddidit eos parentibus suis. Et habitauit ionathas in hierusalem. et cepit edificare et innovare civitatem. Et dixit faciendis opera ut extruerent muros et montem sion in circuitu lapidibus quadratis ad munitionem et ita fecerunt. Et fugerunt alienigenae qui erant in munitionibus quas balthazar edificauerat. et reliquit unusquisque locum. et abiit in terram suam. tantum in bethsura remanserunt aliqui ex his qui

reliquerant legem. et precepta dei. Erat enim hec eis ad refugium. Et audiuit alexander rex promissa que promisit demetrius ionathas. et narrauerunt ei prelia et virtutes quas ipse fecit et fratres eius et labores quos laborauerunt. Et ait. Numquid inueniemus aliquem virum talem? Et nunc faciemus eum amicum et socium nostrum. Et scripsit epistolam. et misit ei secundum hec verba dicens. Rex alexander fratri ionathas salutem audiuimus de te quod vir potens sis viribus. et aptus es ut sis amicus noster. Et nunc constituimus te hodie summum sacerdotem gentis tue et ut amicum voceris regis. Et misit ei purpuram et coronam auream. ut que nostra sunt sentias nobiscum et conserues amicitias ad nos. Et induit se ionathas stolam sanctam septimo mense anno centesimo sexagesimo in die solenni scenoplegie. Et congregauit exercitum et fecit arma copiosa. Et audiuit demetrius verba ista. et contristatus est nimis. et ait. Quid hoc fecimus quod occupauit nos alexander apprehendere amicitiam iudeorum ad munitionem sui? Scribam et ego illis verba deprecatoria et dignitates et dona. ut sint mecum in adiutorium. Et scripsit eis in hec verba. Rex demetrius genti iudeorum salutes. Quoniam seruastis ad nos pactum. et remansistis in amicitia nostra. et non accessistis ad inimicos nostros audiuimus et gauisum sumus. Et nunc perseuerate adhuc conseruare ad nos fidem et retribuemus vobis bona pro his que fecistis nobiscum et remitemus vobis prestationes multas et dabimus vobis donationes. Et nunc absoluo vos et omnes iudeos a tributis et precia salis indulgeo et coronas remitto. et tercias seminis et dimidiam partem fructus ligni quod est portionis mee relinquo vobis ex hodierno die et deinceps ne accipiat a terra iuda. a tribus civitatibus que addite sunt illi ex samaria et galilea. ex hodierna die et in totum tempus. Et hierusalem sit sancta et libera cum finibus suis et decime et tributa ipsius sint. Remitto etiam potestatem arcis que est

in hierusalem ⁊ do eam summo sacerdoti. vt cōstituat in ea viros quoscūq; ipse elegerit qui custodiant eam. Et omnē animā iudeorum que captiua est a terra iuda in omni regno meo relinquo liberam gratis. vt omnes a tributis soluantur etiam pecorū suorū. Et omnes dies solennes ⁊ sabbata ⁊ neomenie et dies decreti ⁊ tres dies ante diem solennē. ⁊ tres dies post diem solennem. sint oēs immunitatis et remissionis omnib; iudeis q̄ sunt in regno meo. Et nemo habebit potestatem agere aliquid ⁊ mouere negocia aduersus aliquem illorum in omni causa. Et vt ascribantur ex iudeis in exercitu regis ad triginta milia viroz. Et dabūtur illis copie vt oportet oib; exercitib; regis. ⁊ ex eis ordinabuntur q̄ sunt in munitionib; regis magni. Et ex his p̄stituetur sup negocia regni q̄ agunt ex fide. ⁊ p̄ncipes sint ex eis. ⁊ ambulent in legib; suis. sicut precepit rex in terra iuda. Et tres ciuitates que addite sunt iudee ex regiōe samarie. cū iudea reputētur vt sint sub vno. ⁊ non obediāt aliene potestati nisi summo sacerdoti. ptolomaida ⁊ p̄fines eius quas dedi donū sanctis qui sunt in hierlm ad necessarios sumptos sanctoruz. Et ego dabo singulis ānis q̄ndecim milia siclorū argenti de rationib; regis q̄ me contingūt. et omne qd̄ reliquū fuerit qd̄ nō reddididerāt qui sup negocia erāt ānis priorib; ex hoc dabūt in opa domus. Et sup hęc q̄ncq; milia siclorū argēti q̄ accipiēbāt de sanctorū rōne p̄ singulos annos ⁊ hęc ad sacerdotes p̄tineāt qui ministerio fungunt. Et q̄cūq; cōfugerint in tēplū qd̄ ē hierosolimis ⁊ in oib; finibus eius obnoxij regi in omni negotio dimittant ⁊ vniuersa q̄ sunt eis ī regno meo. libera habeant. Et ad edificanda vel restauranda opa sanctorū. sumptus dabūtur de rōne regis. ⁊ ad extruendos muros in hierlm ⁊ p̄tinuēdos in circūitu sumptos dabuntur de rōne regis. ⁊ ad p̄struēdos muros in iudea. Et audiuit sicut ionathas ⁊ plus sei mōes istos. nō

crediderūt eis nec receperūt eos. qz recondati sunt malitie magne quā fecerat in israel ⁊ tribulauerat eos valde. Et cōplacuit eis in alexādrum. qz ipse fuerat eis p̄nceps s̄monū pacis. et ipsi auxiliū ferebant oib; dieb;. Et cōgregauit rex alexāder exercitū magnū. ⁊ admouit castra p̄ demetriū. Et cōmiserūt plū duo reges ⁊ fugit exercitus demetrii. ⁊ insecutus est eū alexander. ⁊ incubuit super eos. Et inualuit plū nimis donec occidit sol. ⁊ cecidit demetrius ī die illa. Et misit alexander ad ptolomeū regē egipti legatos s̄m hęc v̄ba dicens. Quia regressus sum in regnū meū ⁊ sedi ī sede patrū meorū. ⁊ obtinui p̄ncipatū. ⁊ p̄trui demetriū. et possedi regionē n̄tam. et p̄misi pugnā cū eo ⁊ p̄tritus ē ipse et castra eius a nobis. ⁊ sedem ī sede regni eius. ⁊ nūc statuam adinuicē amicitiaz ⁊ da mihi filiā tuā vxorē. ⁊ ero gener tuus. ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipi dignitates. Et respōdit rex ptolomeus dicens. Felix dies in qua reuersus es ad terrā patrū tuorū. ⁊ sedisti in sede regni eorū. Et nunc faciam tibi qd̄ scripsisti. sed occurre mihi ptolomaida. vt videam inuicē nos ⁊ spondeā tibi sicut dixisti. Et exiit ptolomeus de egipto. ipse et cleopatra filia eius. ⁊ venit ptolomaidam anno centesimo sexagesimo secūdo. Et occurrit ei alexander rex. Et dedit ei cleopatram filiā suā. ⁊ fecit nuptias ei p̄tolomaida. sicut reges in magna gloria. Et scripsit alexander rex ionathe. vt veniret obuiam sibi. Et abiit cū gloria ptolomaida ⁊ occurrit ibi duob; regib;. ⁊ dedit illis argētū multū ⁊ aurū ⁊ dona. ⁊ inuenit grām in conspectu eorū. Et cōuenerūt aduersus eum viri p̄sulētes ex israel viri iniuri qui interpellantes aduersus eum. ⁊ nō intendit ad eos rex. Et iussit spoliari ionathan vestib; suis. ⁊ indui eū purpura. Et ita fecerūt. Et collocauit eum in sedere secum. dixitq; p̄ncipib; suis. Exite cum eo in mediū ciuitatis. ⁊ predicante vt nemo aduersus eū interpellet de vllō negotio. ne quisq; ei molestus sit de

ulla ratione. Et factum est vt viderunt qui interpellabant gloriam eius que predicabatur. et optum eum purpura fugerunt omnes. Et magnificauit eum rex et scripsit eum inter primos amicos et posuit eum ducem et participem principatus. Et reuersus est ionathas in hierusalem cum pace et leticia. In anno centesimo sexagesimo quinto. venit demetrius filius demetrii a creta in terram patrum suorum. Et audiuit alexander rex et contristatus est valde. et reuersus est antiochia. Et constituit demetrius rex appolonium ducem qui preerat celestrie. congregauit exercitum magnū et accessit ad iamnam. et misit ad ionathan summū sacerdotem dicens. Tu solus resistis nobis. Ego autem factus sum in derisum et in obprobrium. propterea quia tu potestatem aduersum nos exeres in motibus. Nūc ergo si confidis in virtutibus tuis descendere ad nos in campū. et cōparemus illic inuicem. quia mecum est virtus bellorum. Interroga et discere quis sum ego et ceteri qui auxilio sunt mihi. qui et dicunt quod nō potest stare pes vester ante faciem nostram quod bis in fugam uersi sunt preses tui in terram suam. Et nūc quō poteris sustinere equitatum et exercitū tantū in campo ubi non est lapis neque saxum neque locus fugiendi. Et audiuit autem ionathas sermones appolonij. motus est animo. Et elegit decem milia viros. et exiit ab hierusalem. et occurrit ei simon frater eius in adiutorium. Et applicuerunt castra in ioppen. Et exclusit eum a ciuitate. quia custodia appolonij ioppe erat et oppugnauit eam. Et exterriti qui erant in ciuitate aperuerunt ei et obtinuit ionathas ioppen. Et audiuit appolonius. et admouit tria milia equitum et exercitum multū. Et abiit aqotū tanquam iter faciens. et statim exiit in campū. eo quod haberet multitudinē equitū et phideret in eis. Et insecutus est eum ionathas in aqotum. et promissit plū. Et reliquit appolonius in castris mille eques post eos occulte. Et cognouit ionathas quoniam insidie sunt post se. et

circūierunt castra eius et eiecerunt iacula in plū mane usque ad vespam. Populus autem stabat sicut precepit ionathas et latuerunt equi eorum. Et eiecit simon exercitum suum et commisit legionem. Equites enim fatigati erant. Et contriti sunt ab eo et fugerunt. Et qui dispersi sunt per campū fugerunt in aqotū. et intrauerunt in bethagon idolum suū. vt ibi se liberaret. Et succendit ionathas aqotū et ciuitates que erant in circūitu eius. et accepit spolia eorum. et templū dagon et omnes que fugerunt in illud succendit igni. Et fuerunt qui ceciderunt gladio cum his qui successerunt. fere octo milia viros. Et mouit inde ionathas castra. et applicuit ea aqalonē et exierunt de ciuitate obuiam illi in magna gloria. Et reuersus est ionathas in hierusalem cum suis habentibus spolia multa. Et factum est vt audiuit alexander rex sermones istos. addidit adhuc glorificare ionathā. Et misit ei fibulam auream sicut consuetudo est dari cognatis regū. Et dedit ei aqarō et omnes fines eius in possessionem

XI

Rex egipti congregauit exercitum sicut arenam que est circa oram maris. et naues multas et quererebat obtinere regnum alexandri domini. et addere illud regno suo. Et exiit in siriam verbis pacificis. et aperiebantur ei ciuitates et occurrebant ei. quia mandauerat alexander rex exire ei obuiam eo quod socer suus esset. Cum autem introiret ciuitatē ptolomeus ponebat custodias militum in singulis ciuitatibus. Et vt appropiauit aqoto ostenderunt ei templum dagon succensum igni. et aqotum et cetera eius demolita et corpora proiecta. et eorum qui cesserant in bello tumulos quos fecerant secus viā. Et narrauerunt regi quia hec fecit ionathas. vt inuidiam facerent ei. Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi in ioppen cum gloria. et inuicem se salutauerunt. et dormierunt illic. Et abiit ionathas cum rege usque ad fluuiū qui vocabatur eleutherus et reuersus est in hierusalem. rex autem ptolomeus obtinuit dominium ciuitatis usque seleutiā

maritimam. 7 cogitabat in alexandrum
cōsilia mala. Et misit legatos ad deme-
trium dicens. Clemen componamus inter
nos pactum 7 dabo tibi filiam meā quā
habet alexāder. 7 regnabis in regno pa-
tris tui. Venitet enim me q̄ dederim il-
li filiam meam. Que fuit enim me oc-
cidere. Et vitupauit eū. p̄pterea non cō-
cupierat regnū eius. Et abstulit filiam
suam 7 dedit eam demetrio et alienauit
se ab alexandro. 7 manifestate sunt ini-
micie eius. Et intrauit ptolomeus an-
tiochiam 7 imposuit duo diademata ca-
piti suo. egypti 7 asie. Alexander autem
rex erat in cilia illis temporibus. q̄ re-
bellabant qui erant in locis illis. Et au-
diuit alexander. 7 venit ad eū in bellum
Et produxit ptolomeus rex exercitū. et
occurrit ei i manu valida. 7 fugauit eū.
Et fugit alexander in arabiam. vt ibi p-
tegeretur. Rex autem ptolomeus ex-
altatus est. et abstulit sadibel arabs ca-
put alexandri. 7 misit ptolomeo. Et rex
ptolomeus mortuus ē in die tertia. 7 q̄
erant in munitionib; perierunt ab his
qui erāt intra castra. Et regnauit deme-
trius anno cētesimoseptuagesimosepti-
mo. In diebus illis congregauit iona-
thas eos qui erāt in iudea. vt expugna-
rent arcem que est in hierlm 7 fecerunt
contra eam machinas multas. Et abie-
runt quidam qui oderant gentem suam
viri iniqui ad regē demetriū. 7 renūcia-
uerūt ei q̄ ionathas obsideret arces. Et
vt audiuit iratus ē. 7 statim venit ptolo-
maidam 7 scripsit ionathe ne obsideret
arcem. sed occurreret sibi ad colloquū
festinato. Et audiuit autē ionathas ius-
sit obsidere. Et elegit de seniorib; israel
7 de sacerdotib;. 7 dedit se piculo. Et ac-
cepit aurum 7 argentum 7 vestem 7 alia
exenia multa. 7 abiit ad regē ptolomai-
dam. 7 inuenit grām in conspectu eius.
Et interpellebant aduersus eū q̄dā mi-
que ex gēte sua. Et fecit ei rex. sicut fece-
rant ei q̄ añ eū fuerāt. Et exaltauit eū i
cōspectu omnium amicorū suorū. et statuit
ei principatū sacerdotij. 7 quocunq; alia

habuit p̄tus preciosa. 7 fecit eum prin-
cipē amicorū. Et postulauit ionathas a
rege vt immunē faceret iudeam et tres
toparchias id est samariā 7 cōfines eius
7 pmisit ei talenta trecenta. Et consen-
sit rex 7 scripsit ionathe epistolas de his
omnib; hunc modum cōtinentes. Rex
demetrius fratri ionathe salutem 7 gē-
ti iudeorū. Exemplum epistole quam
scripsimus lasixeni parēti n̄ro de vobis
misimus ad vos. vt sciretis. Rex deme-
trius lasixeni parenti salutez. Gentium
deorū amicis nostris et conseruantib; q̄
iusta sunt apud nos decreuimus bñfa-
cere. propter benignitatem iporū quam
erga nos habēt. Statuimus ergo illis
oēs fines iudee 7 tres ciuitates lydā et
ramathe que addite sunt iudee ex sama-
ria. 7 omnes confines earum sequestra-
ri omnib; sacrificantib; in hierosolimif
p̄ his que ab eis prius accipiebat. rex p̄
singulos ānos. 7 pro fructib; terre 7 po-
morū. Et alia que ad nos ptinebant de
cimaz 7 tributorū. ex hoc tempe remitti-
mus eis. 7 areas salinaz 7 coronas que
nobis deserebantur omnia ipsia conce-
dimus. et nihil horū irritum erit ex hoc
7 in omne tempus. Nūc ergo curate fa-
cere horū exemplū. 7 detur ionathe et po-
natur in monte sancto 7 in loco celebri
Et videns demetrius rex. q̄ siluit terra
in conspectu suo 7 nihil ei resistit dimi-
sit totū exercitū suū vnumquēq; in
locum suū. excepto peregrino exercitu
quem traxit ab insulie gentium 7 inimi-
ci erant ei omnes exercitus patrū eius.
Triphon autem erat quidam partium
alexandri prius. 7 vidit quoniam omnis
exercitus murmurauit contra demetri-
um. 7 iuit ad emalchuel arabem qui nu-
triebat antiochum filium alexandri. et
assidebat ei vt traderet eū ipi vt regna-
ret in loco p̄tis sui. Et enūciauit ei quā-
ta fecit demetrius et inimicias ex-
ercitū eius aduersus illum. Et mansit ibi
dieb; multis. Et misit ionathas ad de-
metriū regez vt eijceret eos qui in arce
erāt in hierusalē. 7 qui in p̄sidijs erāt

q̄ impugnabāt israel. Et misit demetrius ad ionathā dicēs. Nō hoc t̄m̄ faciam tibi 7 genti tue. sed gloria illustrabo te 7 gentē tuā cū fuerit oportunū. nūc ergo recte feceris si miseris ī auxiliū mihi viros. q̄ discessit oīs exercit⁹ me⁹. Et misit ei ionathas tria milia viroz fortium antiochiā. Et venerūt ad regē 7 delectatus est rex in aduētū eoz. Et puenerūt qui erant de ciuitate cētū viginti milia viroz. 7 volebant interficere regē. Et fugit rex in aulam. 7 occupauerūt q̄ erant de ciuitate itinera ciuitatis 7 ceperūt pugnare. Et vocauit rex iudeos in auxiliū 7 puenerūt oēs filii ad euz. Et dispersi sunt oēs p̄ ciuitatē. 7 occiderūt in illa die cētū milia hoīm. Et succenderūt ciuitatē 7 ceperūt spolia multa in illa die. 7 liberauerūt regē. Et viderūt qui erāt de ciuitate q̄ obtinuissent iudei ciuitatē sicut volebāt. 7 infirmati sunt mēte sua. 7 clamauerūt ad regē cū p̄cib⁹ dicentes. Da nobis dexterās. 7 cessent iudei oppugnare nos 7 ciuitatē. Et piecerūt arma sua 7 fecerūt pacē. Et glorificati sunt iudei in aspectu regis 7 in aspectu oīm q̄ erāt in regno ei⁹. 7 notati sunt ī regno. Et regressi sunt in hierl̄m hñtes spolia mlta. Et sedit demetri⁹ rex in sede regni sui 7 siluit terra ī aspectu ei⁹. Et mētitus est oīa q̄cumq̄ videret. 7 abalienauit se a ionathā. 7 nō retribuit ei s̄m beneficia q̄ sibi tribuerat. 7 verabat eū valde. Post hec autem reuersus est triphon 7 antiochus cū eo puer adolescens 7 regnauit 7 imposuit sibi diadema. Et cōgregati sunt ad eū omnes exercitus quos disperserat demetrius. 7 pugnauerunt p̄tra eum 7 fugit 7 terga vertit. Et accepit triphō beftias 7 obtinuit antiochiam. Et scripsit antiochus adolescens ionathę dicens. Constituo tibi sacerdotium. 7 cōstituo super te quatuor ciuitates vt sis de amicis regis. Et misit illi vasa aurea ī ministerium. 7 dedit ei potestates bibendi in stro 7 esse in purpura. 7 habere fibulas aureas. Et simonem fratrem eius cōstituit ducem a terminis tyri vsq̄ ad fi

nes egipti. Et exiit ionathas 7 pambulabat trans flumen ciuitates 7 congregatus ē ad eū oīs exercitus sirie in auxiliū. Et venit ascalonē 7 occurrerunt ei honorifice de ciuitate. Et abiit inde gasam. 7 concluderunt se qui erant gasē. et obsedit eam. 7 succendit que erāt in circumitu ciuitatis. 7 p̄datus est eā. Et rogauerunt gasenses ionathā 7 dedit illis dextraz. et accepit filios eozum obsides 7 misit illos in hierl̄m. et pabulauit regionē vsq̄ damascum. Et audiuit ionathas q̄ p̄uicati sunt p̄cipes demetrii in cades que est in galilea cum exercitu multo volentes eum remouere a negocio regni. 7 occurrit illis fratres autē suū simonem reliquit intra prouincias. Et applicuit simon ad bethsuram. 7 expugnat eam dieb⁹ multis 7 cōclufit eos. Et postulauerunt ab eo dextras accipere et dedit illis. Et eiecit eos inde 7 cepit ciuitatē 7 posuit ī ea p̄sidiū. Et ionathas 7 castra ei⁹ applicuerūt ad aquas genesar. et añ lucē vigilauerūt ī campo asor. Et ecce castra alienigenaz occurrebant in campo. 7 tetendebāt ei infidias in montibus. Ipe autē occurrit exaduerso. Infidie vero exurrerunt de locis suis. 7 p̄miserūt preliū. Et fugerūt qui erant ex pte ionathę oīes. 7 nemo relictus est ex eis nisi matathias fili⁹ absolomi. 7 iudas filius calphi. p̄iceps militie exercitus. Et scindit ionathas vestimēta sua. 7 posuit terram in capite suo 7 orauit. Et reuersus est ionathas ad eos in prelium 7 p̄uertit eos in fugam. 7 pugnauerunt. Et viderunt qui fugiebant partis illius. 7 reuersi sunt ad eum 7 insequēbantur euz eo omnes vsq̄ cades ad castra sua. 7 p̄uenērunt vsq̄ illuc. Et ceciderunt de alienigenis in die illa tria milia viroz. et reuersus est Ionathas in hierusalem.

XII

Vidit ionathas quia tempus eum iuuat. 7 elegit viros 7 misit eos romā statuere 7 renouare eum eis amicitiam. Et ad spartiatas et ad alia loca misit epistolās secundum

eandē formā. Et abierūt romā ⁊ intra
uerūt curiā. ⁊ dixerūt. Ionathas sum
mus sacerdos ⁊ gens iudeoz miserunt
nos. vt renouem⁹ amicitiaz ⁊ societatez
fm̄ pristinū. Et dederunt illis eplaz ad
ipos p̄ loca. vt deducerent eos in terraz
iuda cū pace. Et hoc ē exemplum eplaz
quas scripsit ionathas spartiat. Jona
thas summ⁹ sacerdos. ⁊ seniores gentis
⁊ sacerdotes ⁊ reliqu⁹ ppl̄s iudeoz spar
tialis fr̄ibz salutē. Nā pridē misse erant
eplē ad om̄ā summū sacerdotē ⁊ vario
q̄ regbat apud vos. qm̄ estis fr̄es nostri:
sicut scriptum continet qd̄ subiectū est.
Et suscepit onias viz qui missus fuerat
cū honore. ⁊ accepit eplaz in quibz signi
ficabatur de societate ⁊ de amicitia. Nos
em̄ cum nullo hoz indigeremus haben
tes solatio sanctos libros q̄ sunt in ma
nibz n̄is. maluimus mittere ad vos re
nouare fraternitatem ⁊ amicitia. ne for
te aliem efficiamur a vob. Multa. n. tpa
trā fierūt ex q̄ misistis ad nos. Nos ḡ in
om̄i tpe sine intermissiōe in diebz solē
nibz ⁊ ceteris qb̄ oportet. memores su
mus v̄ri in sacrificijs q̄ offerim⁹. ⁊ in ob
seruationibz. sicut phas ē ⁊ decet memi
nisse fratrū. Letamur itaqz de gloriā v̄ra
Nos aut̄ circūdedērūt. mltē tribulatio
nes ⁊ multa p̄lia ⁊ ipugnauerūt nos re
ges q̄ sunt in circūitu n̄ro. Nolimus ḡ
vobis molesti esse neqz ceteris socijs et
amicis n̄is in his p̄lijs. Habuimus
em̄ de celo auxiliū ⁊ liberati sumus nos
⁊ humiliati sunt amici n̄i. Elegimus
itaqz neumeniū antiochi filiū ⁊ antipa
trē iasonis filiū. ⁊ misimus ad romanos
renouare cū eis amicitia ⁊ societate pri
stinā. Nādaui⁹ itaqz eis vt veniāt eti
am ad vos ⁊ salutēt vos. ⁊ reddāt vobis
eplaz n̄as de innouatione fratnitatis
n̄e. Et nūc b̄nfacietis r̄identes nobis
ad h̄c. Et hoc rescriptū eplaz qd̄ misit
onias. Rex spartiataz onias ionatbe sa
cerdoti magno salutē. Inuētū ē in scri
ptura de spartiatiz ⁊ iudeis qm̄ sunt fra
tres ⁊ qz sunt de genere abzaā. Et nunc
ex q̄ h̄c cognouim⁹ b̄nfacitis scribentes

nobis de pace v̄ra. Sed ⁊ nos rescripsi
mus vobis. Decora nostra ⁊ possessiōes
nostre v̄stre sunt ⁊ v̄re n̄e. Nādaui
mus itaqz h̄c nunciari vob. Et audiuit
ionathas qm̄ regressi sunt principes de
metrij cū exercitu multo supra q̄ prius
puḡte aduersus eū ⁊ exijt ab hierlm. et
occurrit eis in amathite regione. Non
em̄ dederat eis spaciū vt ingrederetur
regionē ei⁹. Et milit̄ ipeculatores in ca
stra eoz. ⁊ reuerfi renūciauerunt qd̄ p̄si
tuerūt si: puenire illic nocte. Cū occidif
set aut̄ sol. p̄cepit ionathas suis vigila
re. ⁊ esse in armis paros ad puḡnā tota
nocte. Et posuit custodes p̄ circūitū ca
strozū. Et audierūt aduersarij qd̄ patus
ē ionathas cū suis in bello. ⁊ timuerūt
⁊ formidauerūt in corde suo. ⁊ accende
rūt focos in castris suis. Ionathas au
tem ⁊ qui cū eo erāt nō cognouerūt vsqz
mane. Glidebāt autē liminaria ardē
tia. ⁊ secutus ē eos ionathas ⁊ nō p̄phē
dit eos. Transierunt em̄ flumē eleuthe
rum. Et diuertit ionathas ad arabes q̄
vocabant̄ sabadei ⁊ p̄cussit eos ⁊ accepit
spolia eoz. Et iunxit ⁊ venit damascum
⁊ pambulabat omnē regione illaz. Si
mon autem exijt. ⁊ venit vsqz ascalonez
⁊ ad proxima p̄sidia. ⁊ declinauit in iop
pen. et occupauit eam. Audiuit enim qd̄
vellent p̄fidium tradere partibz deme
trij. ⁊ posuit ibi custodes vt custodirent
eam. Et reuersus est ionathas ⁊ puoca
uit seniores ppl̄i. ⁊ cogitauit cuz eis edi
ficare p̄sidia in iudea. ⁊ edificare muros
in hierlm ⁊ exaltare altitudine magna ī
termedium arcis ⁊ ciuitatis. vt separa
ret eam a ciuitate vt esset ip̄a singulari
ter ⁊ neqz emāt neqz vendāt. Et conue
nerunt vt edificarent ciuitatē ⁊ cecidit
murus qui erat sup̄ torrentem ab ortu
solis. ⁊ reparauit eum qui vocatur caphe
theta. Et simon edificauit adiada in ses
phela ⁊ muniuit eam. ⁊ imposuit portas
⁊ seras. Et cū cogitasset triphon regna
re asie. ⁊ assumere diadema ⁊ extendere
manū in antiochum regem timens ne
forte non permetteret eum. Ionathas

sed p̄gnaret aduersus eum. q̄rebat cō
p̄ndere eum ⁊ occidere. Et exurgens
abiit i bethsan. ⁊ erit ionathas obuias
cū q̄draginta milibz viroz electoz in p̄
liū. ⁊ venit bethsan. Et vidit triphon qz
venit ionathas cū exercitu multo. vt ex
tēderet in eū manus. ⁊ timuit. Et exce
pit eū cū honore. ⁊ cōmēdauit eū omibz
amicis suis. ⁊ dedit ei mūera. Et p̄cepit
exercitibz suis vt obedirēt ei sicut sibi. ⁊
dixit ionathæ. Ut qd̄ verasti vniuersum
p̄lm. cū bellū nobis non sit. Et nūc re
mitte eos i domos suas. Elige aut̄ tibi
viros paucos q̄ tecū sūt. ⁊ veni mecum
ptolomaidā. ⁊ tradā eā tibi. ⁊ reliqua p̄
fidia. ⁊ exercitū ⁊ vniuersos p̄positos
negocij. ⁊ uersus abibz. Propterea eī
veni. Et credidit ei. ⁊ fecit sic dixit ⁊ di
misit exercitū. ⁊ abiit in fraz iuda. Re
tinuit aut̄ secū tria milia viroz. ex qbz
remisit in galileā duo milia. mille aut̄
venerūt cum eo. Ut aut̄ intrauit ptolo
maidā ionathas. clauerūt portas ciui
tatis ptolomēses. ⁊ p̄p̄nderut eum ⁊
oēs qui cū eo intrauerāt. gladio interfe
cerunt. Et misit triphon exercitū ⁊ eq̄
tes in galileā ⁊ in campū magnū. vt p̄
derēt oēs socios ionathæ. At illi cū cog
nissent. qz cōp̄hensus est ionathas et
perijt ⁊ oēs q̄ cū eo erāt hortati sūt se
metip̄os. ⁊ exierūt parati in p̄lium. Et
videntes hi qui insecuti fuerant. qz pro
aia res ē illis reuerſi sūt illi aut̄ vene
rūt oēs cū pace in terrā iuda. Et plan
xerunt ionathā ⁊ eos q̄ cū ip̄o erāt val
de. Et luit israel luctu magno. Et q̄ si
erunt oēs gentes que erant in circūitu
eoz cōterere eos. Dixerūt em̄. Nō hnt
p̄ncipem ⁊ adiuantē nūc q̄ expugne
mus illos. ⁊ tollamus de hominibz me
moriam eorum.

XIII

Audiuit simon qz p̄gregauit
e triphon exercitum copiosum
vt veniret in frā iuda. ⁊ attere
ret eā. vidēs qz in tremore p̄plus ē ⁊ in
timore. ascendit hierl̄m et congregauit
populum ⁊ adhortās dixit. Glos scitis
quanta ego ⁊ fratres mei ⁊ domus pa

tris mei fecimus pro legibus ⁊ pro san
ctis p̄lia. ⁊ angustias quales vidimus.
Nozum gr̄a perierunt fratres mei oēs
propter israel ⁊ relictus sum ego solus
Et nūc non mihi cōtingat parcere ani
me mee in omni tempe tribulationis
Nō em̄ melior sum fratribz meis. Cū
dicato itaqz gētem meā ⁊ sancta natos
quoqz n̄fos et viros qz p̄gregate sūt
vniuerſe gētes conterere nos inimici
cie gr̄a. Et accensus est sp̄s p̄li simul
vt audiuit sermōes istos. ⁊ r̄nderūt vo
ce magna dicentes. Tu es dux n̄ loco
iude ⁊ ionathæ fratris tui. Pugna p̄liū
n̄m. ⁊ om̄ia quecūqz dixeris nobis fa
ciemus. Et p̄gregās oēs viros bellato
res accelerauit cōsummāre vniuersos
muros hierusalem. ⁊ muniuit eā in gi
ro. Et misit ionathan filium absolomi
⁊ cū eo exercitū nouū in ioppē ⁊ eiectis
his qui erant in arce remansit illic ipse.
Et mouit triphon a ptolomaida cū ex
ercitu multo vt veniret in terrā iuda. ⁊
ionathas cum eo in custodia. Simon
aut̄ applicuit in addus cōtra faciē cam
pi. Et vt cognouit triphon qz surrexit
simon loco fratris sui ionathæ. ⁊ qz cō
missurus esset cū eo p̄liū. misit ad euz
legatos dicens. Pro argento qd̄ debe
bat frater tuus ionathas in ratione re
gis propter negocia q̄ habuit. detinui
mus eū. Et nūc mitte argenti talenta
centū ⁊ duos filios eius obſides vt nō
dimissus fugiat a nobis ⁊ remitemus
eum. Et cognouit simon qz cū dolo lo
q̄refsecū. Iussit tñ dari argentū ⁊ pue
ros. ne inimiciā magnāz sumeret ad
p̄lm israel dicentē. qz nō misit ei argē
tū ⁊ pueros. p̄pterea perijt. Et misit pu
eros ⁊ centū talenta. Et mentitus ē. ⁊
nō dimisit ionathan. Et post hec venit
triphon intra regionē vt cōtereret eaz
⁊ girauerūt p̄ viam que ducit adoz. Et
simon ⁊ castra eius ambulabāt in oēm
locum quocūqz ibant. Qui autem in
arce erāt. miserunt ad triphonem lega
tos vt festinaret venire p̄ desertū. ⁊ mit
teret illis alimonias. Et pauit triphon

oem eq̄tatū. vt veniret illa nocte. Erat
em̄ nix multa valde. ⁊ nō venit in gala
adithim. Et cū appropinquasset balcha
man. occidit ionathan. ⁊ filios ei⁹ illic.
Et cōuertit triphon. et abiit in terram
suā. Et misit simon ⁊ accepit ossa iona
the fratris sui ⁊ sepeliuit ea in modin ci
uitate patrū eius. Et planxerūt eū ois
israel planctu magno. ⁊ luxerunt eū di
es multos. Et edificauit simon sup ses
pulturū p̄tis sui ⁊ fratrū suoz edificū al
tū visu lapide polito retro ⁊ ante. ⁊ sta
tuit seprē pyramidas vnā p̄ vnaz. p̄ti ⁊
m̄fi ⁊ q̄tuoz fratribz. Et his circūposuit
colūnas magnas. super colūnas arma
ad memoriā eternam. ⁊ iuxta arma na
ues sculptas. q̄ viderent ab hoībo nauis
gantibz mare. Hoc ē sepulcrū qd̄ fecit
in modin vsq; i hūc diē. Triphō autē cū
iter faceret cū ātiocho rege adolescente
dolo occidit eū. ⁊ regnauit in loco eius.
Et imposuit sibi diadema a sie. et fecit
plagā magnā in terra. Et edificauit si
mon p̄sidia iudee. muniens ea turribz
excelsis. ⁊ muris magnis. ⁊ portis ⁊ se
ris. ⁊ posuit alimēta in mūtionibz. Et
elegit simō viros ⁊ misit ad demetriuz
regē vt faceret remissionē regionis. quia
act⁹ oēs triphonis p̄ direptionē fuerāt
gesti. Et demetri⁹ rex ad v̄ba ista r̄ndit
ei ⁊ scripsit eplam talē. Rex demetrius
simoni summo sacerdoti ⁊ amico regū
⁊ seniozibz ⁊ genti iudeoz. salutem. Co
ronā aureā. ⁊ balen quā misistis susce
pim⁹. ⁊ pati sum⁹ facere vobiscū pacem
magnā. ⁊ scribere p̄positis regis remit
tere vob q̄ indul simus. Quocūq; ei cō
stituiamus vob p̄stant. Munitiones q̄s
edificastis vobis sint. Remittimus q̄s
ignozātiā ⁊ p̄ctā vsq; in hodiernū diē.
⁊ coronā quā debebatis. Et si qd̄ aliud
erat tributariū in hierl̄m iam nō sit tri
butariū. Et si qui ex vobis apti sunt cō
scribi int̄ n̄os. p̄scribant̄ ⁊ sit inter nos
pax. Anno centesimo septuagesimo ab
latum est iugum gentium ab israel. Et
cepit p̄pls isrl̄ scribere in tabulis ⁊ gesti
publicis. āno p̄mo sub simone summo

sacerdote magno duce ⁊ p̄ncipe iudeoz
In diebo illis applicuit simō ad gagan
⁊ circūdedit eā castris ⁊ fecit machinas
⁊ applicuit ad ciuitatē. et percussit turres
vnam ⁊ cōprehendit eam. Et qui erupe
rant erāt intra machinā ⁊ ciuitatē. Et
factus ē motus magnus i ciuitate. Et
ascenderūt q̄ erāt in ciuitate cū vxozibz
⁊ filijs supra muꝝ scissis tunicis suis. ⁊
clamauerūt voce magna postulātes a si
mone dexteras sibi dari. Et dixerūt. Nō
nobis reddas f̄m malicias n̄as. s; f̄m
misericordias tuas. ⁊ f̄uiemus tibi. Et
flexus simō. nō debellauit eos. eiecit tñ
eos de ciuitate. ⁊ emundauit edes in q̄
bus fuerāt simulacra. ⁊ tūc intrauit in
eā cū hymnis b̄ndicēs dñm. Et eiecta
ab ea om̄i immūditia collocauit i ea vi
ros q̄ legē facerent. ⁊ muniuit eā ⁊ fecit
sibi habitationem. Qui autez erant in
arce hierl̄m. p̄hibebāt egredi et ingredi
regionē. ⁊ emere ac vendere. ⁊ esuriefe
valde ⁊ multi ex eis fame perierūt. Et
clamauerūt ad simonē vt dexteras acci
perēt. ⁊ dedit illis. Et eiecit eos inde et
mūdauit arcē a p̄taminationibz. Et in
trauerūt i eā tercia ⁊ vicesima die secū
di mēsis anno cētesimo septuagesimo
p̄tio. cū laude ⁊ ramis palmarū ⁊ citha
ris ⁊ cinaris ⁊ cimbalis ⁊ nablis ⁊ him
nis ⁊ cāticis. qz p̄tritus ē inimicus ma
gnus ex isrl̄. Et cōstituit vt om̄ibz ānis
agerent̄ dies hi. cuz leticia. Et muniuit
montē tēpli. q̄ erat secus arcē. ⁊ habita
uit ibi ip̄e ⁊ q̄ cū eo erāt. Et vidit simō
iohannē filiū suū q̄ fortis vir p̄l̄t̄ esset
⁊ posuit eum ducem virtutū vniuersa
rum ⁊ habitauit in gasaris. XIII

Ano cētesimo septuagesimose
e cūdo p̄gregauit rex demetrius
exercitū suū. et abiit in mediaz
ad p̄trahēda sibi auxilia vt expugret tri
phonē. Et laudiuit arfaces rex p̄sidis ⁊
medie qz intrauit demetri⁹ cōfines su
os. ⁊ misit vnū de p̄ncipibz suis vt p̄p̄
henderet eū viuū. ⁊ adduceret eū ad se
Et abiit ⁊ percussit castra demetri⁹. ⁊ cō
p̄hendit eum ⁊ duxit eum ad arfacem. ⁊

posuit eā in custodiā. Et filuit oīs ter-
ra iuda oīb; dieb; simonis et q̄siuit bo-
na genti sue. et placuit illis p̄tās eius. et
gloria eius oīb; dieb;. Et cum oī gloria
sua accepit ioppen ī portū et fecit introi-
tū in insulis maris. Et dilatavit fines
gētis sue et obtinuit regionē. Et cōgre-
gavit captiuitatē multā et dñatus ē ga-
sare. et bethsure et arci. et abstulit immu-
dicias ex ea. et nō erat q̄ resisteret ei. Et
vnusq̄sq; colebat frā suā euz pace. et fra-
iuda dabat fructus suos et ligna campo-
rū fructū suū. Seniores ī plateis sede-
bant oēs. et de bonis fr̄e tractabāt. et iu-
venes induebāt se gloriā et stolas belli.
Et ciuitatib; tribuebat alimonia et cō-
suebat eas vt essent vasa mūtationis
quoad usq; noiatus ē nomē glorie eius
vsq; ī extremū fr̄e. Fecit pacē sup frā. et
letat̄ ē isrl̄ leticia maḡ. Et sedit vnus-
quisq; sub vite sua et sub ficulnea sua. et
non erat q̄ eos terreret. Defecit impu-
gnās eos sup frā reges p̄ruti sunt in di-
ebus illis. Et p̄firmavit oēs hūiles po-
puli sui. et lege exq̄siuit. et abstulit oēm
iniquū et malū. Sancta gloriificauit. et
multiplicauit vasa sanctorū. Et auditū
ē rome. qz defunctus esset ionathas et
vsq; in spartiatas. et p̄riscati sunt valde
vt audierūt autē qz simon frater eius
factus esset summus sacerdos loco ei?
et ipse obtineret omnē regionē et ciuita-
tes in ea. scripserūt ad eū tabulis ereis
vt renouarēt amicitias et societate quā
fecerāt cū iuda. et cum ionatha fratrib;
eius. Et lecte sunt in conspectu ecclesie
in hierlm. Et hoc exemplū eplaz quas
spartiate miserūt. Spartianoꝝ p̄nci-
pes et ciuitates. simōi sacerdoti maḡ. o
et seniorib; et sacerdotib; et reliquo p̄lo
iudeoꝝ fratrib; salutē. Legati qui missi
sunt ad p̄lm nēm nūciauerūt nobis de
p̄tā gloria et honore et leticia. et gauisi su-
mus in introitu eoz. Et scripsim; q̄ ab
eis erant dicta in cōcilijs p̄li sic. Pau-
menius antiochi. et atipater iasonis fi-
lius legati iudeoꝝ venerūt ad nos. rer o-
uantes nobiscū amicitia p̄stinā. Et pla-

cuit populo eripere viros gloriose. et po-
nere exemplū sermonū eoz in segrega-
tis p̄li libris vt sit ad memoriā p̄lo
spartiatay. Exemplū autē hoz scripsim;
simoni magno sacerdoti. Post hoc autē
misit simō numeniū romā hūicem cli-
peū aurem magnū p̄do mnay mille.
ad statuendā cū eis societate. Cū autē
audisset p̄lo romanus simōes istos di-
xerūt. Quā ḡtariationē reddemus si-
moni et filijs ei? Restituit em̄ ipse fr̄es
suos. et expugnauit inimicos isrl̄ ab eis
Et statuerunt ei libertatem. et scripse-
rūt in tabulis ereis. et posuerūt in titu-
lis in mōte sion. Et hoc ē exemplū scri-
pture. Octauadecima die mēsis ebul
anno centesimo septuagesimo secūdo.
āno tercio sub simōe sacerdote magno
in assaramel in p̄uētū magno sacerdo-
tū et p̄li et p̄ncipiū et gētis et senioꝝ regi-
onis nota facta sunt lxx. qm̄ fr̄e q̄nter fa-
cta sunt p̄lia in regione n̄ra. Simō au-
tem matathie filius ex filijs iarib; et fr̄es
eius dederūt se piculo. et restiterunt ad-
uersarijs gētis sue vt statēt sancta ipso-
rū et lex et gloria magna gloriificauerunt
gentē suā. Et cōgregauit ionathas gē-
tem suā. et fact; ē illis sacerdos maḡ.
et appositus est ad populū suum. Et vol-
ueūt inimici eoz calcare sancta et auer-
tere regionē ipoz. et extendere manus ī
sancta sanctorū. Tūc restitit simō et pu-
gnauit p̄ gēte sua. et erogauit pecunias
multas. et armauit viros vtutis gētis
sue. et dedit illis supēdia. Et muniuit ci-
uitates iudee et bethsuram que erat ī fi-
nib; iudee vbi erant arma hostium an-
tea. et posuit illic p̄sidiū viros indeos.
Et ioppē muniuit q̄ erat ad mare. et ga-
sarā q̄ est in finib; agori. in q̄ hostes an-
tea habitabāt. et collocauit illic iudeos
et quecūq; apta erant ad correptionem
eorum posuit ī eis. Et vidit p̄ls actū
simonis et gloriay quā cogitabat facere
genti sue. et posuerunt eum ducem suū
et p̄ncipē sacerdotū eo qz ipse fecerit lxx
omnia. et iusticiā et fidem quā conserua-
uit genti sue. et exquisiuit omni modō

exaltare pplm suū. Et in dieb eius prosperatū ē in manib eius vt tollerēt gentes de regione ipoz 7 que in ciuitate dō erat i hierlm i arce de qua pcedebant 7 cōtamiabāt oia q̄ in circuitu scōz sunt 7 inferebant plagā magnā castitati. Et collocauit in ea viros iudeos ad tuta mentū regionis 7 ciuitatis. 7 exaltauit muros i hierlm. Et rex demetrius statuit illi summū sacerdotiū. Scdm̄ hęc fecit eū amicū suū. 7 glorificauit eū gloria magna. audiuit em̄ q̄ appellati sunt iudei a romanis amici 7 socij et frēs et qz susceperūt legatos simonis gloriose 7 qz iudei 7 sacerdotes eoz p̄senserunt eū eē ducē suū 7 summū sacerdotem i eternū donec surgat. p̄p̄ha fidel. 7 vt sit sup eos dur 7 vt cura eēt illi p̄ sc̄is 7 vt p̄stitueret p̄positos sup opa eoz 7 super regionē 7 sup arma 7 sup p̄sidia. 7 cura sit illi de sanctis. 7 vt audiat ab om̄ibz 7 scribantur in nomine eius om̄es conscriptiones in regiōe. 7 vt operiat purpura 7 auro 7 ne liceat vlli ex p̄plo et ex sacerdotibz irritū facere aliqd̄ horū. 7 cōtradidere his que ab eo dicuntur. aut cōuocare conuentuz in regione sine ipso. 7 vestiri purpura 7 vti fibula aurea. qui autem fecerit extra lxx. aut irrituz fecerit aliquid horum. reus erit. Et cōplacuit omni populo statuere simonē. 7 facere s̄m̄ verba ista. Et suscepit simon 7 placuit ei vt summo sacerdotio fungeretur. 7 esset dur 7 princeps gentis iudeoz 7 sacerdotū. 7 p̄efferet om̄ibz. Et scripturam istam dixerunt ponere i tabulis ereia. 7 ponere eas i peribolo sanctorum in loco celebri. Exemplū autē eozum ponere in erario vt habeat simō 7 filij eius.

XV

Emisit rex antiochus filius demetrii epistolas ab insulis maris. simoni sacerdoti 7 principi gentis iudeoz 7 vniuersę genti 7 erant continentes hunc modum. Rex antiochus. simoni sacerdoti magno et genti iudeozū salutem. Quoniam quidē p̄silentes obtinuerunt regnū patrū no

stroz. volo autē vindicare regnum. 7 restituerē illud sicut erat antea. 7 electam feci multitudinē exercitus 7 feci nauē bellicas. volo autē p̄cedere p̄ regionē vt p̄liscar in eos qui corruerūt regiones nostras. 7 q̄ desolauerūt ciuitates multas in regno meo. Nunc ergo statuo tibi om̄es oblationes quas remiserūt tibi ante me omnes reges 7 quęcūqz alia dona remiserūt tibi. et p̄mitto tibi facere percussuram proprij numismatis in regione tua. Hierusalem autē sanctā esse 7 liberam. et omnia arma que fabricata sunt 7 p̄sidia q̄ construxisti que tenes maneant tibi. Et om̄e debitū regis 7 q̄ futura sunt regi ex hoc 7 in totū tps remittuntur tibi. Cū autē obtinuerim regnū n̄m. glorificabimus te 7 gentē tuam. et tēplū glia magna. ita vt manifestet gloria v̄ra in vniuersa terra. Anno cete simo septuagesimo quarto. exijt antiochus in terram patrū suoz 7 conuenerunt ad eum omnes exercitus ita vt pauci relictī essent cum triphone. Et i secutus ē eū antiochus rex. 7 venit doram fugiēs per maritimam. Sciebat em̄ q̄ cōgregata sunt mala in eū. 7 reliquit eū exercitū. Et applicuit antiochus sup doram cū centum viginti milibz viroz belligeratoz 7 octo milibz equitum. Et circūiuit ciuitatem. 7 nauē a mari accesserunt. 7 vexabant ciuitatem a terra 7 mari. et neminem sinebant ingredi vel egredi. Venit autē numerius 7 q̄ eū eo fuerāt ab vrbe roma habentes epistolas regibz 7 regiōibz scriptas. in quibus p̄tinebant hęc. Lucius consul romanoz ptolomeo regi salutē. Legati iudeozū venerūt ad nos amici n̄i. renouantes pristinā amicitia et societate. missi a simone p̄cipe sacerdotū 7 p̄plo iudeozū. Attulerūt autē 7 clipeū aureū mna rū mille. Placuit itaqz nobis scribere regibz et regiōibz vt non inferant illis mala. neqz impugnent eos et ciuitates eoz 7 regiones eoz. et vt nō ferāt auxiliū pugnātibz aduersus eos. Clifuz salutem ē nobis accipe ab eis clipeum. Si

qui ergo pestilentes fugerint de regione
 ipoz ad vos, tradite eos simoni pncipi
 sacerdotū, vt vindicet in eos fm legem
 suā. Nec eadē scripta sunt demetrio re
 gi 7 attalo 7 arabe 7 arfacti, 7 i oēs regio
 nes 7 samsame 7 spartanis 7 delo 7 mi
 do 7 sitione 7 carie 7 samū 7 pāphiliā et
 lirā 7 alicarnasum 7 rhodum 7 fasehida
 7 cbo 7 fiden 7 arado 7 gortinā et gni
 dū 7 ciprū 7 cirenē. Exemplū aut eorū
 scripserunt simoni pncipi sacerdotū, 7
 pplo iudeoz. Antiochus aut rex appli
 cuit castra in dorā secūdo admouens ei
 semp manus 7 machinas faciēs, 7 occlu
 sit triphonē ne procederet. Et misit ad
 eū simō duo milia viroz electoz in au
 xiliū 7 argentū 7 aux et vasa copiosa et
 noluit ea accipere sed rupit oia q̄ pactus
 ē cū eo ātea 7 alienauit se ab eo. Et mi
 sit ad eū athenobiū vnū de inimicis su
 is vt tractaret cū ipō dicēs. Vos tene
 tis ioppen 7 gagarā 7 arcē q̄ ē in hierlm
 ciuitates regni mei, fines eaz desolasti
 7 fecistis plagā magnā in fra, et dānati
 estis p loca multa i regno meo. Nūc ḡ
 tradite ciuitates q̄s occupastis 7 tribu
 ta locoz in q̄b dānati estis extra fines
 iudee. Sin aut date p illis quingenta
 talenta argenti, 7 exterminij qd̄ exteri
 minastis, 7 tributozū ciuitatū, alia talē
 ta quingenta. Sin aut veniemus 7 pu
 gnabimus vos. Et venit athenobiā mi
 cus regis in hierlm, 7 vidit gloriā simo
 nis 7 claritatem in auro 7 argēto, 7 ap
 paratū copiosum 7 obstupuit, 7 retulit
 ei vba regis. Et respondit ei simō, 7 di
 xit ei. Necq̄ alienam terraz sumpsimus
 neq̄ alienam retinemus, sed heredita
 tem patrū nostroz que iniuste ab inimi
 cis nris aliq̄ tpe possessa ē. Nos vero tē
 pus habentes vendicamus hereditatez
 patrum nostrozum. Nam de ioppen et
 gagara, que expostulas, ipsi faciebant in
 populo plagam magnam, et in regione
 nra, borum damus talenta centuz. Et
 non respondit ei athenobius verbū. Re
 uersus autem cum ira ad regem renū
 ciavit ei vba ista, 7 gloriā simonis 7

vniversa que vidit, et iratus est rex ira
 magna. Triphon autē fugit naui in oz
 thosaida. Et constituit rex cendebeum
 ducem maritimū et exercitum pedituz
 7 equitū dedit illi. Et mādauit illi mo
 uere castra contra faciem iudee, 7 mān
 dauit ei edificare cedronē, et obstruere
 portas ciuitatis, 7 de bellare pplm. Rex
 aut psequabatur triphonem. Et perue
 nit cendebeus iammam, et cepit irrita
 re plebem 7 conculcare iudeam, 7 capti
 uare populū 7 interficere, 7 edificare ce
 dronem. Et collocauit illic equites et
 exercitum vt egressi perambularēt viā
 iudee sicut constituit ei rex. XVII

Ascendit iohannes de gafa
 ris 7 nūciauit simoni p̄i suo q̄
 fecit cendebeus in pplo ipozū.

Et vocauit simon duos filios suos se
 niores, iudam 7 iohannē, 7 ait illis, ego
 7 fratres mei et domus p̄ris mei expu
 gnauimus hostes israel ab adolescentia
 vsq̄ in hūc diem, 7 prosperatum est in
 manibz nostris liberare israel aliquoti
 ens. Nūc aut senui, sed estote loco meo
 7 fratris mei, et egressi pugnate p gēte
 nostra. Auxiliū dō de celo vobiscum sit.
 Et elegit de regione viginti milia viro
 rū belligeratoz 7 eq̄tes, 7 pfecti sunt ad
 cendebeū et dormierunt in modin. Et
 surrexerūt mane 7 abierunt in campū
 Et ecce exercitus copiosus in obuiam
 illis, peditū 7 eq̄tū, et fluui⁹ torrēs erat
 inter mediū ipoz. Et ad mouit castra p̄
 faciē eoz ipē 7 pplus eius, 7 vidit pplm
 trepidantē ad trāsfretandū torrentē
 7 trāsfretauit primus. Et viderunt eū
 viri, 7 tranfierūt post eū. Et diuisit vo
 pulum 7 equites in medio peditū. Erat
 aut eq̄tat⁹ aduersarioz copiosus nimis
 Et exclamauerūt sacris tubis, et in fu
 gam uersus ē cendebeus 7 castra ei⁹ 7
 ceciderunt ex eis multi vulnerati, resi
 dui aut i munitionē fugerūt. Tūc vul
 neratus est iudas frater iohannis. Jo
 hannes aut insecut⁹ ē eos donec uir ce
 dronē quā edificauit, 7 fugerūt vsq̄ ad
 turrez que erāt in agris agoti, 7 succerū

dit eas igni. Et ceciderunt ex illis duo milia viroꝝ. ⁊ reuersus est in iudea in pace. Et ptolomeus filius atobi constitutus erat dux i campo hiericho ⁊ habebat argentum ⁊ aurum multum. Erat enim gener summi sacerdotis. Et exaltatum est cor eius. et volebat obtinere regionem. ⁊ cogitabat tolli aduersus simonem ⁊ filios eius vt tolleret eos. si non autem pambulans ciuitates que erant in regione iudee. ⁊ sollicitudinez gerens eaz descendit in hiericho. ipe et matathias filius eius ⁊ iudas. anno ceterimo septuagesimo septimo. mese non decimo. Dies est mensis sabbath. Et suscepit eos filius atobi in munitiunculam que vocatur dohelem dolo qua edificauit ⁊ fecit eis conuiuium magnum. ⁊ abscondit illic viros. Et cum inebriatus esset simon ⁊ filij eius surrexit ptolomeus cum suis ⁊ sumplerunt arma sua. ⁊ intrauerunt in conuiuium. ⁊ occiderunt eum et duos filios eius. ⁊ quosdam pueros eius. Et fecit deceptionem magna in isrl. ⁊ reddidit mala pro bonis. Et scripsit hec ptolomeus ⁊ misit regi vt mitteret ei exercitum in auxilium ⁊ traderet ei regionem ⁊ ciuitates eoz ⁊ tributa. Et misit alios in gasara tollere iohannem ⁊ tribunum misit epulas vt veniret ad se. ⁊ daret eis argentum ⁊ aurum ⁊ dona. Et alios misit occupare hierusalem ⁊ montem templi. Et percurrentes quidam nunciavit iohanni in gasara quod perijt pater eius ⁊ fratres eius. ⁊ quod misit te quod interfici. Et audiuit autem vehementer expaui. ⁊ comprehendit viros qui venerant perdere eum. ⁊ occidit eos. Cognouit enim quia querebant perdere eum. Et cetera sermonum iohannis ⁊ belloꝝ eius ⁊ bonarum virtutum quibus fortiter gessit. ⁊ edificij murorum quos extruxit ⁊ rex gestaz eius. ecce hec scripta sunt in libro dierum sacerdotis eius ex quo factus est princeps sacerdotum post patrem suum.

Explicit liber primus machabeoz.

Incipit secundus liber Machabeorum.

Capitulum.

I Ratribus qui sunt per egiptum iudeis. salutem dicit fratres qui sunt in hierosolimis iudei ⁊ qui in regione iudea. et pacem bonam. **B**onifaciaro bis deus ⁊ meminerit testamenti sui quod locutus est ad abraam ⁊ ysaac ⁊ iacob seruoꝝ suoz fidelium ⁊ dicit vobis cor oibz vt colatis eum ⁊ faciatis eius voluntatem corde magno ⁊ animo volenti. Adaperiat cor vestrum in lege sua. ⁊ in preceptis suis. ⁊ faciat pacem. **E**xaudiat orationes vestras. ne reconcilietur vobis nec vos deseret in tempore malo. **E**t nunc hic sumus orantes pro vobis. **R**egnate de metrio anno centesimo sexagesimo nono. nos iudei scripsimus vobis in tribulatione ⁊ in periculo qui superuenit nobis in istis annis ex quo recessit iason a sancta terra ⁊ a regno. **P**ortas succenderunt. ⁊ effuderunt sanguinem innocentem. **E**t orauimus ad dominum. ⁊ exauditi sumus ⁊ obtulimus sacrificium ⁊ similaginem. ⁊ accendimus lucernas. ⁊ proposuimus panes. **E**t nunc frequentate dies scenoplegie mensis casleu. **A**nno ceterimo octogesimo octavo plus qui est hierosolimis et in iudea senatusque ⁊ iudas aristobolo magistro ptolomei regis qui est de genere christozum sacerdotum ⁊ his qui in egipto sunt iudeis salutem ⁊ sanitatem. **D**e magnis periculis a deo liberati magnifice gratias egimus ipsi vt pote que aduersus tale regem dimicauimus. **I**pse enim ebullire fecit de perfide eos que pugnauerunt contra nos ⁊ sanctam ciuitatem. **N**am cum in perfide esset dux ipse ⁊ cum ipso immensus exercitus cecidit in templo nancee. **C**oncilio deceptus sacerdotum nancee **E**t enim cum ea habitaturus veniret ad locum antiochus ⁊ amici eius vt acciperet pecunias multas dotis nomine. **E**t cum proposuissent eas sacerdotes nancee. ⁊ ipse cum paucis ingressus esset intra ambitum phani. clauerunt templum. **C**um au-